do wyłożenia

STRATEGICZNA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU
ZMIANY NR 2 STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NAGŁOWICE

Zmiana nr 2 Studium dotyczy wyłącznie zmiany tekstu studium i obejmuje tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych (oznaczonych symbolem RU-R) o łącznej powierzchni 67.3 ha) w granicach wskazanych na załączniku do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany nr 2 Studium (leżącymi w sołectwach: Brynica Mokra, Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi).

Autor opracowania:
Przedsiębiorstwo Projektowania
Usług Inwestycyjnych ABAKUS

KIELCE, czerwiec 2020 r.

Spis treści

I	Część ogólna	3
II	Zakres prognozy ustalony Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	5
III	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	6
IV	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzenia.	7
V	Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	7
VI	Istniejący stan środowiska	7
VI.1	Zagospodarowanie terenu	7
VI.2	Rzeźba terenu	8
VI.3	Budowa geologiczna	9
VI.4	Złoża	9
VI.5	Warunki aerosanitarne, akustyczne	9
VI.6	Warunki wodne	12
VI.7	Gospodarka odpadami	14
VI.8	Warunki klimatyczne	14
VI.9	Warunki glebowe i szata roślinna	15
VI.10	Formy ochrony przyrody	16
VII	Prognozowane zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji studium / zmiany studium	19
VIII	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	19
IX	Problemy ochrony środowiska istotne dla realizacji studium w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	20
X	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.	23
XI	Przewidywane znaczne oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	26
XII	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) oraz integralność tego obszaru.	31
XII.1	Rozwiązania łagodzące i kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko	31
XII.2	Rozwiązania alternatywne	32
XIII	Streszczenie	32

I Część ogólna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej Prognozą) do projektu Zmiany nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice, zwanego dalej Zmianą nr 2 Studium.

Podstawowym celem Zmiany nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice jest dalszy zrównoważony rozwój obszaru gminy przy równoczesnej zmianie sposobu zagospodarowania dla części obszarów, wynikającej z nowych potrzeb społeczności gminy przy utrzymaniu istniejących granic poszczególnych terenów funkcjonalno-przestrzennych.

Zmiana nr 2 Studium stanowi dokument, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.), wymagający przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51, ust. 1).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest załącznikiem do projektu Zmiany nr 2 Studium sporządzonego na zlecenie gminy Nagłowice i stanowi materiał pomocniczy ułatwiający interpretację i realizację Zmiany nr 2 Studium.

Podstawowym celem prognozy jest określenie przewidywanych oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska przyrodniczego, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych bądź dopuszczonych przez projekt Zmiany nr 2 Studium sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Dokument ten ma również za zadanie wyeliminowanie zagrożenia oraz ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogłyby wystąpić w wyniku realizacji projektu Zmiany nr 2 Studium.

W dniu 30 września 2019 r. Rada Gminy w Nagłowicach podjęła uchwałę Nr XI/70/2019 w sprawie przystąpienia do zmiany nr 2 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice" przyjętego Uchwałą Rady Gminy w Nagłowicach Nr XXX/181/2013 z dnia 20 marca 2013 r. Zakres wprowadzonych zmian dotyczy zapisów tekstowych odnoszących się do: trenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych (oznaczone w studium symbolem RU-R, o łącznej powierzchni 67.3 ha) w granicach wskazanych na załączniku do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany nr 2 Studium (leżące w sołectwach: Brynica Mokra, Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi).

Zmiana nr 2 Studium składa się z części A zawierającej stan istniejący i uwarunkowania rozwoju (część tekstowa) oraz części B zawierającej politykę i kierunki rozwoju przestrzennego gminy (część tekstowa).

Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Nagłowice zapisane w Zmianie nr 2 Studium to sukcesywne osiąganie przyjętych w gospodarce przestrzennej celów poprzez rozwój procesów urbanizacyjnych, realizowanych jako różnorodne funkcje przypisywane poszczególnym terenom.

Głównym celem rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Nagłowice, zgodnie ze „Strategią rozwoju województwa świętokrzyskiego do 2020 r." jest: poprawa warunków życia ludności na terenie gminy oraz jej dalszy zrównoważony rozwój oparty m.in. o ład przestrzenny.

Dążenie do osiągnięcia przyjętego w gospodarce przestrzennej celu następuje poprzez realizację określonych kierunków zagospodarowania przestrzennego i rozwój procesów urbanizacyjnych. Te z kolei następują poprzez realizację różnorodnych funkcji lokalizowanych na obszarze gminy odpowiednio do predyspozycji poszczególnych terenów.

W Zmianie nr 2 Studium została utrzymana zasada misji rozwoju gminy Nagłowice, która winna prowadzić do zagospodarowania przestrzennego gminy jako atrakcyjnego, przyjaznego miejsca zamieszkania, pracy i wypoczynku.

Powodem zasadniczym podjęcia uchwały dotyczącej Zmiany nr 2 Studium była konieczność określenia nowych warunków zagospodarowania dla części obszarów gminy, w związku ze składanymi wnioskami mieszkańców.

Zmiana nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice jest zgodna z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (Uchwała nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r.) oraz ustaleniami wynikającymi z realizacji obowiązujących przepisów prawa.

PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY

Podstawę formalną sporządzenia prognozy i ustalenia jej zakresu stanowią:

ustawy:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019, poz. 1396, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 379, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1186, z późn. zm.),
- Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797, z poźn. zm.),
- Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 6, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju i usług telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2410, z późn. zm.);

rozporządzenia:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 r. poz. 8391),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 112, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1119);

uchwały:

- Uchwała nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. – Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- Uchwała nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Uchwała Nr XI/70/2019 Rady Gminy w Nagłowicach w sprawie przystąpienia do zmiany nr 2 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice".

Podstawowym celem niniejszego opracowania jest określenie i ocena skutków realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na środowisko i walory kulturowe oraz wskazanie, w jaki sposób rozwiązania przyjęte w projekcie Zmiany nr 2 Studium przekształcą środowisko, na ile pozwolą na zachowanie istniejących wartości lub ich wzbogacenie oraz czy mogą spowodować zagrożenie dla środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jak wskazano już wcześniej jest elementem procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko Zmiany nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice.

Zasady tego postępowania są określone w dziale IV Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 11 pkt. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy Nagłowice wykłada projekt Zmiany nr 2 Studium wraz z prognozą do publicznego wglądu i organizuje dyskusję publiczną nad przyjętymi w studium rozwiązaniami.

II Zakres prognozy ustalony Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko:

- zawiera:
  1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
  4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia:
  - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
    1. różnorodność biologiczną,
    2. ludzi,
    3. zwierzęta,
    4. rośliny,
    5. wodę,
    6. powietrze,
    7. powierzchnię ziemi,
    8. krajobraz,
    9. klimat,
    10. zasoby naturalne,
    11. zabytki,
    12. dobra materialne

  z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawia:
  - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) oraz integralność tego obszaru /art. 51 ust. 1 pkt 3a/,
  - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy /art. 51 ust. 1 pkt 3b/.

III Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Zakres prognozy ustalony został na podstawie przywołanej wcześniej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz na podstawie ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nagłowice, z uwzględnieniem jego aktualizacji. Szczegółowe wymagania dla niniejszej prognozy określone zostały przez następujące właściwe organy:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach w piśmie znak: WPN-II.411.1.49.2019.MK z dnia 29 listopada 2019 r.,
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach w piśmie znak: SE.V-4411/17/19 z dnia 4 grudnia 2019 r.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych i porównawczych, dotyczących charakterystyki istniejącego stanu środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego. Ponadto przeprowadzono szereg analiz i ocen dotyczących możliwych oddziaływań na zasoby środowiska. Przede wszystkim skupiono się na analizie nowo wprowadzonych zapisów Zmiany nr 2 Studium.

Głównym wyznacznikiem badań podjętych w prognozie oddziaływania na środowisko jest ocena projektowanego zagospodarowania obszaru gminy zawartego w Zmianie nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice, w stosunku do stanu obecnego środowiska przyrodniczego oraz w stosunku do zagospodarowania przestrzennego zawartego w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice.

Za główną zasadę uznano, że prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko, czyli określać wpływ i oceniać zmiany zaistniałe w poszczególnych komponentach środowiska przyrodniczego, wynikające z nowego przeznaczenia terenu, określonych rodzajów użytkowania oraz warunków zagospodarowania przewidzianych do wprowadzenia dla terenów objętych Zmianą nr 2 Studium.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko dla terenu objętego zmianą studium pozwala na ocenę, czy przyjęte w Zmianie nr 2 Studium rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego przeznaczenia terenu, są spójne dla terenu całej gminy.

Prognoza oparta jest głównie na bazie posiadanych materiałów zgromadzonych do zmiany Studium. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano również inne dostępne opracowania, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy Nagłowice związane ze środowiskiem i zmianami w nim zachodzącymi.

Podstawę sporządzenia prognozy stanowiły również następujące materiały źródłowe:

I

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone dla potrzeb Zmiany Studium i oraz Zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nagłowice,
- podstawowe informacje z planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego,
- Szajn J., 1975 - Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1: 50 000 + objaśnienia,
- Kondracki J. 1998 - Geografia Regionalna Polski, wyd. Naukowe PWN, W-wa,
- Inwentaryzacja przyrodnicza Gminy Nagłowice, opracowana w 2008 r. przez Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski (praca zbiorowa pod redakcją dr Alojzego Przemyskiego),
- materiały publikowane dot. środowiska przyrodniczego gminy Nagłowice;

II

– Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2016- 2020,
– Strategia Rozwoju Gminy Nagłowice w latach 2014 – 2022,
– Raporty o stanie środowiska województwa świętokrzyskiego,
– Dane statystyczne ze strony internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, www.stst.gov.pl,
– Program Rewitalizacji Gminy Nagłowice na lata 2016-2023.

Podstawę opracowania prognozy stanowią również prace w terenie oraz materiały archiwalne dotyczące walorów przyrodniczych.

IV Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzenia.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego, które umożliwia Zmiana nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice, uwarunkowana jest spełnieniem wymogów, dotyczących także ochrony środowiska, wynikających z obowiązującego prawa.

Monitoring skutków dla środowiska, jakie może wywołać realizacja zapisów Zmiany nr 2 Studium należy koncentrować na następujących zagadnieniach:

- nadzorze w trakcie wdrażania zapisów studium, w celu sprawdzenia zgodności wykonywanych prac, przedsięwzięć itp. ze środkami łagodzenia oddziaływań na środowisko, które wynikają z przepisów szczególnych,
- regularnej i okresowej kontroli oddziaływania wykonanych inwestycji na środowisko naturalne z jednoczesnym porównaniem wyników tego monitoringu z oddziaływaniami przewidywanymi w momencie przyjęcia projektu do realizacji, w tym zapisanych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko.

Szczegółowe warunki monitoringu będą opracowane na etapie przygotowania dokumentacji realizacyjnych poszczególnych przedsięwzięć. Będą zawierać zestaw odpowiednich wskaźników umożliwiających nadzór nad prawidłową realizacją zadania oraz źródeł ich pozyskania i wykonywania oceny. Zbiór takich indykatorów powinien obejmować wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z poźn. zm.), co najmniej raz w czasie kadencji rady prezydent/burmistrz/wójt dokonuje m.in. oceny i analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

W ramach ww. analizy powinna nastąpić ocena z realizacji postanowień i zapisów Zmiany nr 2 Studium poprzez:

- określenie wskaźników odpowiadających założonym celom,
- ocenę dynamiki zmian poszczególnych parametrów.

V Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie gminy oraz charakter zagospodarowania i realizacji Zmiany nr 2 Studium nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

VI Istniejący stan środowiska

Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przedstawiona w niniejszym rozdziale obejmuje: zagospodarowanie terenu, rzeźbę terenu, budowę geologiczną, złoża, gospodarkę odpadami, warunki wodne, warunki klimatyczne, warunki glebowe i szatę roślinną, formy ochrony przyrody.

VI.1 Zagospodarowanie terenu

Gmina Nagłowice położona jest w zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Gmina liczy 4996 mieszkańców (stan na 2019 r.) - wg. danych Urzędu Gminy Nagłowice. Jej powierzchnia obejmuje ponad 11720 ha. W skład gminy wchodzą sołectwa: Brynica Mokra, Caców, Chycza - Brzóstki, Cierno - Żabieniec, Deszno, Jaronowice, Kuźnice, Nagłowice, Nowa Wieś, Rakoszyn, Rejowiec, Ślęcin, Trzciniec, Warzyn Drugi, Warzyn Pierwszy, Zagórze, Zdanowice. Gmina Nagłowice jest gminą o charakterze rolniczym. Na terenie gminy nie występują zakłady należące do przemysłu ciężkiego.

Na obszarze gminy funkcjonuje sieć wodociągowa o długości ca 101,1 km, sieć kanalizacyjna o długości ca 14,5 km (wg danych z 31.12.2019). Ścieki bytowo - gospodarcze ze skanalizowanej części gminy odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków w Nagłowicach o pojemności 200 m^3 na dobę oraz oczyszczalni w Warzynie Pierwszym o pojemności 20 m^3 na dobę. Sieć wodociągowa oraz sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Nagłowice jest planowana do dalszej rozbudowy. Dla zabudowy zagrodowej docelowo zakłada się budowę sieci kanalizacyjnej dla wszystkich terenów położonych w obszarze skoncentrowanej zabudowy. Dla pozostałych terenów

zakłada się, że funkcjonują lub będą funkcjonowały oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub będzie następowało gromadzenie ścieków w szczelnych, bezodpływowych zbiornikach do gromadzenia ścieków.
W siedliskach zagrodowych i zabudowie mieszkaniowej dominuje ogrzewanie węglowe. Część budynków mieszkalnych oraz obiekty usługowe i użyteczności publicznej posiadają instalacje centralnego ogrzewania zasilane z własnych kotłowni opalanych paliwem stałym.

Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia. Brak jest jednak sieci gazowniczej .W roku 2019 gmina Nagłowice nadal pozostaje gminą niezgazyfikowaną.

Tereny gminy Nagłowice zasilane są w energię elektryczną liniami średniego napięcia 15 kV. Z GPZ Małogoszcz, Jędrzejów, Sędziszów.

Gmina Nagłowice korzysta z międzygminnego składowisko odpadów zlokalizowane poza terenem gminy.

Przewiduje się generalnie, że planowane do zabudowy tereny położone w obszarze RU-R korzystały będą z istniejących sieci infrastruktury technicznej (m. in. wodociąg, energetyka).

W obszarze objętym Zmianą nr 2 Studium mogą być stosowane źródła z energii odnawialnej, które nie stanowią uciążliwości dla terenów sąsiednich i nie wymagają ustanowienia stref ochronnych. Tym samym nie przewiduje się wyznaczania obszarów na których rozmieszczane będą urządzenia wyznaczające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV. Przewiduje się jedynie stosowanie energii odnawialnej w zakresie niezbędnym dla potrzeb własnych danego gospodarstwa i nie będącej przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1839).

System komunikacyjny w gminie oparty jest o powiązanie gminy z obszarami sąsiednimi za pośrednictwem drogi klasy GP w ciągu drogi krajowej 78 łączącej gminę Nagłowice z aglomeracją śląską, drogi klasy G w ciągu drogi wojewódzkiej nr 742 relacji Przygłów - Nagłowice, drogi klasy G w ciągu drogi powiatowej relacji Nagłowice—Sędziszów oraz innych dróg klasy Z i L .

Zmiana nr 2 Studium obejmuje tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych (oznaczone w studium symbolem RU-R, o łącznej powierzchni 67.3 ha) w granicach wskazanych na załączniku do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany nr 2 Studium (leżące w sołectwach: Brynica Mokra, Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi).

VI.2 Rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy ma charakter lekko falisty. Dominują tu ciągi płaskich wzniesień o przebiegu głównie północno-zachodnim – południowo-wschodnim, porozdzielanych głównie doliną rzeki Brynicy i jej dopływem z okolic Warzyna, oraz dopływami północnymi Mierzawy z rejonu Trzcińca i Deszna. Wysokości bezwzględne na terenie gminy mieszczą się w granicach od 225,1 m n.p.m. (dolina Białej Nidy) do 301,1 m n.p.m. (szczyt wzniesienia na północ od Trzcińca - Wzgórze św. Floriana). Zatem deniwelacje w obrębie gminy wynoszą do 76,0 m.

W rzeźbie obszaru gminy można wyróżnić dwa zasadnicze elementy (poziomy): wierzchowinowy i dolinny. Poziom wierzchowinowy rozczłonkowany jest na rozległe prawie płaskie obszary zalegające przeważnie na wysokości od 260 do 280 m, tworząc powierzchnie erozyjno - denudacyjne miejscami przykryte, resztkami utworów czwartorzędu, głównie piaskami. Wyróżnić można stoki denudacyjne, które stanowią łagodne przejście powierzchni zrównań do obniżeń dolinnych. Kąt nachylenia stoków denudacyjnych w kierunku dolin wynosi 2 - 5%, rzadko 5 - 8 % i sporadycznie 8 - 12%. Stoki denudacyjne tworzą wyraźne krawędzie na kontakcie z powierzchniami zrównań, tak, że ich przejścia w powierzchnie płaskie jest dość łatwe do uchwycenia. Na stokach denudacyjnych można spotkać wcięcia, które nazwano wciosami erozyjnymi. Jeden z większych zlokalizowano na północ od miejscowości Deszno. Około 50% powierzchni gminy Nagłowice stanowią osady czwartorzędowe, wśród których duże obszary zajmują zdenudowane pokrywy plejstoceńskie reprezentowane przez gliny zwałowe, piaski i żwiry preglacjalne i rezydualne. Poziom dolinny związany jest na tym obszarze z dorzeczem Nidy. Dolina Białej Nidy posiada szerokie, spłaszczone dno (od 250 m w odcinku przełomowym do 1,5 km na północ od miejscowości Caców), będące holoceńskimi tarasami zalewowymi. Dno jest często podmokłe, a zbocza łagodne o spadku 0 - 2% i sporadycznie 5 - 8%. Prawoboczny dopływ Białej Nidy - Brynica również tworzy spłaszczoną dolinę o szerokości 150 - 400 m. W obrębie tarasu zalewowego Brynicy obserwuje się dwudzielność tarasu zalewowego. Różnica wysokości między nimi wynosi 1 - 2 m. Poziom niższy jest z reguły zabagniony i zatorfiony. Ponad dnami doliny w pozycji zboczowej występują akumulacyjne spłaszczenia tarasów wyższych nadzalewowych. Największy taras 6 - 11 m n.p. rzeki występuje w dolinie Nidy i na północ i północny-wschód od miejscowości Nagłowice, a budują go piaski ze żwirem i głazikami oraz soczewkami glin. Niższy taras nadzalewowy występuje fragmentarycznie, głównie w dolinie rzeki Brynicy, zbudowany z piasków rzecznych, dobrze przemytych. Na uwagę zasługują wydmy, występujące głównie w rejonie miejscowości: Rakoszyn, Nowa Wieś i Nagłowice. Zajmują one tereny zalesione i są to przeważnie wydmy paraboliczne o wysokości do kilkunastu metrów.

Generalnie rzeźba terenu gminy nie stanowi ograniczeń w zagospodarowaniu. Na terenie gminy Nagłowice dominują tereny płaskie oraz stoki i zbocza łagodne do 5%, rzadko średnio strome o nachyleniu do 8%.

Lokalnie występują spadki w przedziale 8 - 12%, które stwierdza się poza obszarami zabudowanymi i przeznaczonymi pod zabudowę. Spadki powyżej 12% występują bardzo rzadko, głównie w obszarach wydmowych.

Tereny oznaczone symbolem RU-R objęte Zmianą nr 2 Studium to tereny płaskie. Na terenie gminy Nagłowice nie stwierdzono osuwisk.

VI.3 Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym, obszar gminy Nagłowice znajduje się w południowo-wschodniej części synklinorium szczecińsko - łódzko - miechowskiego w obrębie zasadniczej jednostki tektonicznej, jaką jest niecka Nidy. Niecka Nidy ma charakter szerokiego, asymetrycznego obniżenia, którego skrzydło południowo-zachodnie jest stosunkowo płaskie (upad 1 - 3°), zbudowane z osadów jury i kredy zapadających łagodnie ku północnemu-wschodowi, natomiast skrzydło północno-wschodnie jest silnej sfałdowane (upad rzędu 20° ku SW). Skrzydła niecki budują osady jurajskie, natomiast część centralną wypełniają osady kredy górnej, których miąższość w strefie osiowej przekracza 900,0 m, a na skrzydłach spada do kilkudziesięciu metrów. Oś niecki o kierunku północny-wschód – południowy-zachód przebiega nieco na południe od miejscowości Węgleszyn na linii Błogoszów - Caców - Chorzewa. Zatem obszar gminy Nagłowice leży na łagodnym południowo - zachodnim skrzydle, w obrębie którego znajdują się fragmenty antykliny Łączyna i synkliny Wrześni (rejon Brynicy Mokrej i Warzyna). Najstarszymi utworami występującymi przypowierzchniowo są osady kredy górnej zaliczane do mastrychtu dolnego.

VI.4 Złoża

Na terenie gminy Nagłowice rozpoznano i udokumentowano trzy złoża, z tym, że tylko dwa z nich mają zasoby figurujące w krajowym bilansie zasobów kopalin Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG). Są to złoża „Zdanowice" i „Nagłowice".

- Złoże „Zdanowice" to złoże piasków eolicznych, średnioziarnistych, żółtych i szarożółtych, przydatne w pełnym zakresie w budownictwie i drogownictwie.
- Złoże „Nagłowice" stanowią piaski eoliczne, drobnoziarniste, żółte niekiedy ciemniejsze. Przydatność surowca nie była rozpoznana. Złoża nie eksploatowano.

Złoża o zasobach udokumentowanych podlegają ochronie, a tereny, na których występują nie powinny być zagospodarowane w sposób uniemożliwiający lub ograniczający ich ewentualną przyszłą eksploatację.

Na terenie objętym Zmianą nr 2 Studium złoża kopalin nie występują..

VI.5. Warunki aerosanitarne, akustyczne

Warunki aerosanitarne

Na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 88), przynajmniej co 5 lat Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny jakości powietrza w strefach na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu ocen prowadzonych corocznie. Ocena okresowa (pięcioletnia) prowadzona jest w odniesieniu do poszczególnych substancji określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018 r. poz. 1119), zatem obejmuje: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10 oraz zawartość ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyle PM10. Podstawowymi kryteriami odniesienia są wartości górnego i dolnego progu oszacowania.

Pięcioletnie oceny jakości powietrza mają na celu zgromadzenie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref, w zakresie umożliwiającym określenie metod, jakimi powinny być dokonywane oceny roczne oraz potrzeb w zakresie prowadzenia pomiarów stężeń określonych zanieczyszczeń powietrza, zgodnie z wymaganiami dotyczącymi ocen rocznych.

Obecna ocena, wykonana w roku 2018 opiera się na kryteriach i zapisach zawartych prawie krajowym i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE). Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art.87 ustawy Prawo ochrony środowiska obecnie dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:
-aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
-miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
-pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Klasyfikacji podlegały dwie strefy – miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska, w odniesieniu do następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu zawieszonego

PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu oznaczanych w pyle PM10. Gminę Nagłowice zakwalifikowano do strefy świętokrzyskiej.

W ocenie wykorzystano wyniki pomiarów uzyskane na stacjach monitoringu powietrza oraz wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego, pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P wykonane w skali kraju na zlecenie GIOŚ. Wyniki modelowania posłużyły przede wszystkim do określenia obszarów przekroczeń dla stref, którym nadano klasę C. Ogólne wyniki klasyfikacji stref w województwie świętokrzyskim ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz dla kryterium ochrony roślin przedstawiono w tabelach 1 i 2

Tabela 1. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi *(źródło: WIOŚ).*

Zanieczyszczenia dla których dokonuje się klasyfikacji strefy	Symbol klasy wynikowej dla strefy miasto Kielce (nr kodu PL2601)	Symbol klasy wynikowej dla strefy świętokrzyskiej (nr kodu PL2602)
Dwutlenek azotu (NO_2)	A	A
Dwutlenek siarki (SO_2)	A	A
Tlenek węgla (CO)	A	A
Benzen (C_6H_6)	A	A
Ozon (O_3)	D2	D2
Pył (PM10)	**C**	**C**
Pył (PM2,5)	**A**	**A**
Benzo(a)piren	**C**	**C**
Kadm (Cd) – metal ciężki zawarty w pyle zawieszonym PM10	A	A
Nikiel (Ni) – metal ciężki zawarty w pyle zawieszonym PM10	A	A
Ołów (Pb) – metal ciężki zawarty w pyle zawieszonym PM10	A	A
Arsen (As) – metal ciężki zawarty w pyle zawieszonym PM10	A	A

Podsumowując wyniki oceny rocznej (za rok 2018) i klasyfikacji stref dla kryterium ochrony zdrowia ludzi obie strefy uzyskały klasę C z powodu przekroczeń poziomu dopuszczalnego określonego dla pyłu zawieszonego PM10 dla stężeń dobowych oraz przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego określonego dla ozonu skutkowało nadaniem strefom klasy D2. Pod względem pozostałych zanieczyszczeń strefom nadano status klasy A z uwagi na nieprzekraczanie (również ponad dozwoloną ilość) poziomu dopuszczalnego i docelowego dla każdej z ocenianych substancji.

Tabela 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin *(źródło: WIOŚ).*

Zanieczyszczenia dla których dokonuje się klasyfikacji strefy	Symbol klasy wynikowej dla strefy miasto Kielce (nr kodu PL2601)	Symbol klasy wynikowej dla strefy świętokrzyskiej (nr kodu PL2602)
Tleniki azotu (NO_x)	nie klasyfikowano	A
Dwutlenek siarki (SO_2)	nie klasyfikowano	A
Ozon (O)	nie klasyfikowano	A

Podsumowując wyniki oceny rocznej i klasyfikacji stref dla kryterium ochrony roślin, strefę świętokrzyską pod względem dotrzymania wartości dopuszczalnych dla Nox i SO2oraz poziomu docelowego ozonu zakwalifikowano do klasy A. Natomiast z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu, strefę świętokrzyską określono jako klasę D2.

Zaliczenie strefy do danej klasy wiąże się z określonymi wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku gdy nie są dotrzymane wartości kryterialne) lub utrzymania tej jakości jeżeli spełnia ona przyjęte standardy. Dla stref ze statusem klasy C, zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska, zarząd

województwa opracowuje, a sejmik województwa uchwala program ochrony powietrza, mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne integralną część programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji stanowić ma plan działań krótkoterminowych. Klasa D2 skutkuje natomiast, w myśl art. 91a ustawy, podjęciem długoterminowych działań naprawczych będących celem wojewódzkiego programu ochrony środowiska.

Największy problem w województwie świętokrzyskim, podobnie jak w całej Polsce, nadal stanowi emisja powierzchniowa. Przyczynia się do tego niska świadomość społeczeństwa w zakresie zanieczyszczenia powietrza i skutków zdrowotnych z tym związanych, jak również przyzwolenie społeczne na spalanie odpadów i niskiej jakości paliw w paleniskach indywidualnych.

Warunki akustyczne

Ważnym aspektem jest ochrona środowiska przed hałasem i wibracjami. Największą uciążliwość hałasową na terenie gminy powoduje ruch pojazdów na drodze krajowej nr 78, a następnie na drodze wojewódzkiej nr 742 (hałas komunikacyjny). Normy w zakresie hałasu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Hałas kolejowy

Linie kolejowe przebiegają na ogół z dala od terenów gęsto zabudowanych i dlatego uciążliwość hałasu kolejowego jest niewielka.

Przez południowo wschodni skraj gminy przechodzi linia kolejowa magistralna relacji (Warszawa, Lublin) – Dęblin – Kielce – Tunel – Strzemieszyce – (Kraków, Śląsk). Jest to linia dwutorowa, zelektryfikowana. W pasie kolejowym zlokalizowany jest szeroki tor linii kolejowej LHS (hutniczo siarkowej) relacji granica Państwa – Hrubieszów –Katowice.

Jedynym urządzeniem dla obsługi, zlokalizowanym na terenie gminy Nagłowice jest przystanek osobowy „Potok". Najbliższe urządzenia handlowe i techniczne znajdują się na stacji w Jędrzejowie, w odległości ok. 15 km od ośrodka gminnego. Ze względu na peryferyjny przebieg, krótki odcinek oraz brak urządzeń do obsługi handlowej, kolej nie ma istotnego znaczenia dla gminy. Nie ma także zgłoszonych zamierzeń inwestycyjnych dotyczących infrastruktury kolejowej.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{dwn} i Ln, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
α) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego β) tereny zabudowy zagrodowej χ) tereny rekreacyjno-wypoczynkowe δ) tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45

Przy ocenie klimatu akustycznego w zakresie hałasu komunikacyjnego wykorzystuje się także opracowaną przez Państwowy Zakład Higieny skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasów komunikacyjnych, tj.:
- mała uciążliwość LAeq ≤ 52 dB
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq ≤ 62 dB
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq ≤ 70 dB
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB

gdzie LAeq jest wskaźnikiem dopuszczalnego poziomu hałasu.

Na terenach oznaczonych symbolami RU-R objętych Zmianą nr 2 Studium występuje hałas komunikacyjny oraz hałas od urządzeń i sprzętu obsługującego gospodarstwa rolne. Dotyczy to w szczególności terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych (RU-R) położonych w miejscowościach Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi, dla których Zmiana nr 2 Studium przewiduje zabudowę związaną z obsługą produkcji rolnej.

VI.6 Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Nagłowice wchodzi w skład zlewni Nidy (zlewnia II - rzędu) i odwodniony jest przez peryferyjnie płynącą na północy rzekę Białą Nidę i jej prawobrzeżne dopływy, wśród których najważniejszym jest rzeka Brynica ze swym dopływem, zbierająca wody z centralnej i północnej części gminy. Istotnym elementem sieci hydrograficznej gminy są stawy hodowlane „Marianów" (pow. lustra wody (96,39 ha), zlokalizowane w dolnym odcinku rzeki Brynicy oraz stawy hodowlane „Rakoszyn" (25,16 ha), na południe od przysiółka Krztyk w górnym biegu Brynicy i stawy w Trzcińcu nr 1, 2 i 3 (1,68 ha). Oprócz aspektu gospodarczego stawy odgrywają ważną rolę w retencji powierzchniowej wpływając korzystnie na bilans wodny gminy i cyrkulację wody w zlewni Białej Nidy. Na uwagę zasługuje występujące w obrębie środkowego odcinka rzeki Brynicy źródło podzboczowe „Przeźmo" o dużej wydajności wynoszącej około 180,0 m^3/h. Na podstawie zarządzenia Nr 23/87 Wojewody kieleckiego z dnia 02.10.1987 r. źródło zostało uznane za pomnik przyrody nieożywionej.

Południową część obszaru gminy Nagłowice odwadniającą bezimienne cieki, z których dwa biorą swój początek w miejscowościach Trzciniec i Deszno. Cieki te są lewobrzeżnymi dopływami Mierzawy - rzeki płynącej poza południową granicą gminy Nagłowice.

Rok 2016 był początkiem nowego sześcioletniego cyklu gospodarowania wodami 2016-2021, w którym monitoring jakości wód powierzchniowych realizowano zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa świętokrzyskiego na lata 2016-2020, zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W roku 2016 monitoring jakości wód powierzchniowych prowadzony był zgodnie z ww. programem w 25 punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w 24 jednolitych częściach wód rzecznych.

Podstawą klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych za rok 2015 było rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2014 r., poz. 1482) oraz wytyczne opracowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Uwzględniono również dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych zawarte w odrębnych przepisach.

Obecnie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U, z 2019 r. poz. 2149).

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP), wg ustawy Prawo wodne, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Stan naturalnej jednolitej części wód powierzchniowych określa się, na podstawie wyników badań wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych, w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na zamknięciu lub najbliżej zamknięcia JCWP, poprzez nadanie jej jednej z 5 klas jakości wód:

klasa I - oznacza bardzo dobry stan ekologiczny,
klasa II - oznacza dobry stan ekologiczny,
klasa III - oznacza umiarkowany stan ekologiczny,
klasa IV - oznacza słaby stan ekologiczny,
klasa V - oznacza zły stan ekologiczny.

Zakwalifikowanie wskaźników należących do elementów biologicznych do jednej z pięciu klas jakości wód dokonuje się poprzez porównanie wartości wskaźnika z wartościami granicznymi określonymi w załącznikach 1-4 rozporządzenia, uwzględniających kategorie wód. O wyniku oceny decyduje element biologiczny, któremu nadano najmniej korzystną klasę.

Rzeka Biała Nida (Kod JCWP PLRW2000921639) /punkt pomiarowy - Żerniki/ w 2017 r. została oceniona: jako umiarkowana ze względu na III klasę elementów biologicznych, poniżej dobrego stanu chemicznego, zły ogólny stan wód.

Na terenie gminy znajdują się dwa punkty zrzutu ścieków oczyszczonych: pierwszy - z oczyszczalni ścieków komunalnych w Nagłowicach do rzeki Biała Nida w km 17 + 500 m w ilości: Q = 200,0 m^3/dobę, do 31 lipca

2024 r. pozwolenie wodnoprawne - z dnia 28.07.2014 r. i drugi - z oczyszczalni ścieków bytowo gospodarczych przy szkole w Warzynie, do rzeki Brynica w km 9 + 700 m w ilości: Q śr.d = 20,0 m^3/d; Q max d = 22,0 m^3/d i Q max godz.2,3 m^3/godz. do 30 listopada 2022 r. - pozwolenie OŚLR.6341.31.2012.ZS z dnia 11.12.2012 r.

Na obszarze gminy występują tereny zalewowe (Q 1%) wykazane w operacie przeciwpowodziowym z 1989 r., na których zabronione jest:

- wznoszenie obiektów budowlanych;
- zmienianie ukształtowania powierzchni gruntu sadzenie drzew i krzewów oraz wykonywanie urządzeń lub robót, które mogą utrudniać ochronę tych obszarów przed powodzią.

Przez tereny objęte Zmianą nr 2 Studium nie przepływa żadna rzeka. Na terenach oznaczonych symbolem RU-R objętych Zmianą nr 2 Studium wody powierzchniowe nie występują w żadnej formie.

Wody podziemne

Na obszarze gminy występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i kredowy. Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z piaszczysto - żwirowymi osadami doliny rzeki Nidy; lokalnie wody tego poziomu występują w obrębie innych dolin rzecznych oraz na niewielkich obszarach akumulacji lodowcowej. Zwierciadło wody najczęściej swobodne występuje na głębokości przeważnie od 0,0 m do 4,0 m, a jego poziom zależy od stanu wody w rzekach. Generalnie na całym rozpatrywanym obszarze występowania, poziom ten nie jest izolowany utworami nieprzepuszczalnymi, co powoduje szybką degradację tych wód zanieczyszczeniami migrującymi z powierzchni terenu. Wody tego poziomu mają małe znaczenie użytkowe.

Kredowy poziom wodonośny stanowi główny użytkowy poziom wodonośny i jest związany z powszechnie występującymi na terenie gminy Nagłowice spękanymi marglami i opokami oraz lokalnie piaskowcami górnego mastrychtu. Cały obszar gminy znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 409 Niecka Miechowska (część SE), którego wody podlegają ochronie. Zwierciadło wody jest zwykle swobodne lub występuje pod niewielkim naporem rzędu kilku metrów, rzadziej większym. Głębokość jego występowania jest zróżnicowana i zależy od morfologii terenu. Płytkie występowanie zwierciadła wód kredowych rzędu 2,0 - 4,0 m. poniżej poziomu terenu obserwuje się w dolinach rzecznych. Na wyniesieniach morfologicznych oraz w strefach wododziałowych zwierciadło wody znajduje się na głębokości 25,0-40,0 m poniżej poziomu terenu. Krążenie wód w strefie wodonośnej możliwe jest jedynie poprzez sieć spękań i szczelin, których zasięg głębokościowy został oceniony na 80,0-120,0 m p.p.t. Poniżej tych głębokości szczelinowatość osadów kredowych zanika, skały stają się praktycznie nieprzepuszczalne. Współczynniki filtracji warstwy wodonośnej są zmienne i wahają się od 0,28 do 3,5 m/d (średnio 1,8 m/d) na wysoczyznach, a w dolinach rzecznych od 5,3 do 146, 0 m/d. Wzrost wartości współczynnika filtracji w obrębie dolin rzecznych związany jest z założeniami tektonicznymi dolin i udrożnieniem przepływu w strefach drenażu. Kredowy zbiornik wodonośny zasilany jest głównie przez infiltrację opadów atmosferycznych bezpośrednio na wychodniach skał budujących zbiornik lub pośrednio poprzez nakład utworów czwartorzędowych. Kredowy poziom wodonośny ujmowany jest licznymi studniami kopanymi oraz studniami wierconymi. W ramach wcześniejszego opracowania zinwentaryzowano studnie. Głębokości studni wierconych wahają się w granicach od 20,8 do 60,0 m, a przeciętnie wynoszą 30,0 m. Wydajności eksploatacyjne wynoszą od 0,6 do 60,0 m3/h przy depresji od 0,4 do 21,3 m. Wydajności jednostkowe obliczone na podstawie próbnych pompowań kształtują się w granicach od 0,74 do 12,50 m3/h/l mS (średnio 3,83 m3/h/l mS). Wody poziomu kredowego to wody dobrej jakości, nie wymagające uzdatniania. Wyjątek stanowią ujęcia „Warzyn", którego wody wymagają prostego uzdatniania ze względu na przekroczenie norm zawartości żelaza i manganu (ujęcie nie jest eksploatowane od czasu wykonania studni).

Kredowy poziom wodonośny nie ma naturalnej ochrony przed zanieczyszczeniami. Glina zwałowa występująca w odosobnionych płatach zwykle o niewielkiej miąższości nie stanowi odpowiedniego zabezpieczenia. Głównymi ogniskami zanieczyszczenia wód są niekontrolowane wysypiska śmieci w dawnych kamieniołomach i wyrobiskach. Zagrożenie dla jakości wód stanowią dawne bazy mechanizacji rolnictwa.

Większość ujęć wód podziemnych zinwentaryzowanych i eksploatowanych na terenie gminy Nagłowice posiada strefy ochrony bezpośredniej.

Na terenie strefy ochrony bezpośredniej zgodnie z art. 53 ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy:

- odprowadzić wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń do poboru wody - ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających, na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.
Wyżej wymieniony zakres nakazów i zakazów jest typowy dla strefy bezpośredniej ujęcia wody, a ich szczegółowy wykaz zawsze jest indywidualizowany dla konkretnego ujęcia.
Ustawa Prawo wodne dopuszcza ustanowienie strefy ochronnej obejmującej wyłącznie terenu ochrony bezpośredniej. W takim przypadku teren ochrony ustanawia się na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody w drodze decyzji organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.
Strefę ochronną pośrednią i bezpośrednią /występującą łącznie ze strefą pośrednią/ ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody wskazując zakazy, nakazy, ograniczenia oraz obszary, na których one obowiązują.

Na terenach RU-R objętych Zmianą nr 2 Studium nie znajdują się strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody. Na terenach rolnych objętych Zmianą nr 2 Studium w miejscowościach Jaronowice i Nagłowice znajdują się: strefa ochrony pośredniej wewnętrznej i strefa ochrony sanitarnej pośredniej ujęć wody.
Cały obszar objęty Zmianą nr 2 Studium znajduje się na terenie GZWP nr 409 Niecka Miechowska.

VI.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Nagłowice brak jest zorganizowanego wysypiska odpadów. Odpady wywożone są poza teren gminy. Są to tereny położone poza granicami objętymi Zmianą nr 2 Studium.

Gmina Nagłowice wraz z innymi gminami powiatu jędrzejowskiego powołała do życia związek gmin, którego celem było zrealizowanie wspólnego programu utylizacji odpadów.

Na terenie obszarów Zmiany nr 2 Studium podobnie jak na terenie całej gminy usuwanie odpadów prowadzone jest w systemie zorganizowanym z uwzględnieniem zasad segregacji śmieci, ich odzysku oraz recyklingu zgodnie z zasadami ustalonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Nagłowice.

VI.8 Warunki klimatyczne

Obszar gminy Nagłowice według podziału klimatycznego Polski należy do Regionu Klimatycznego Śląsko - Małopolskiego w krainie klimatycznej Nr 50 o poniższych cechach średnich:

średnia temperatura powietrza w styczniu: -	3,0°C
średnia temperatura powietrza w lipcu:	17,7°C
średnia roczna suma opadów:	610 mm
średnia roczna ilość dni pogodnych:	62 dni
średnia roczna ilość dni pochmurnych:	122 dni
średni czas trwania zimy:	91 dni;
średni czas trwania lata:	90 dni
średnia roczna ilość dni z szatą śnieżną:	89 dni
okres wegetacyjny:	200-210 dni
przeważają wiatry: zachodnie i południowe	

Zmienne warunki fizjograficzne powodują lokalne zróżnicowanie topoklimatyczne, a zatem ze względu na rzeźbę terenu można wyróżnić następujące topoklimaty:

- *Topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo ~ zachodniej i południowo - wschodniej, zachodniej i wschodniej;*

Charakteryzuje się korzystnymi dla człowieka warunkami solarnymi i termicznymi, dobrym przewietrzeniem, małą częstotliwością występowania mgieł oraz krótszym okresem zalegania pokrywy śnieżnej. Topoklimat ten jest bardzo korzystny dla zabudowy mieszkaniowej oraz sadownictwa i warzywnictwa. Topoklimat ten rzadko występuje na terenie sołectw: Deszno i Warzyn.

- *Topoklimat właściwy obszarom płaskim* (tereny o spadkach nie przekraczających 5%);

Charakteryzuje się przeciętnymi warunkami solarnymi, dobrymi warunkami termicznymi, wilgotnościowymi oraz przewietrzaniem. Topoklimat ten stwarza małą możliwość koncentracji zanieczyszczeń. Topoklimat ten jest korzystny dla zabudowy mieszkaniowej. Ten typ topoklimatu dominuje na terenie gminy, obejmując większość terenów obecnej i przyszłej zabudowy.

- *Topoklimat zboczy o ekspozycji północnej, północno - wschodniej i północno -zachodniej;*

Charakteryzuje się najsłabszymi warunkami solarnymi, zwłaszcza jesienią i zimą, przeciętnymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi oraz dłuższym zaleganiem pokrywy śnieżnej. Topoklimat ten jest mało korzystny dla zabudowy mieszkaniowej oraz dla uprawy roślin ciepłolubnych.

- *Topoklimat den dolin rzecznych oraz terenów podmokłych;*

Charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami solarnymi (częste zamglenia), termicznymi (inwersje termiczne) oraz wilgotnościowymi (stagnacja powietrza o dużej wilgotności względnej). Pod względem klimatycznym doliny rzeczne tereny podmokłe są niekorzystne dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Doliny stanowią rynny spływu chłodnego i wilgotnego powietrza, przez co mają wpływ na stan czystości powietrza. Na terenie gminy obejmuje on obszary w obrębie szerokiej doliny Białej Nidy, w rejonie stawów hodowlanych, oraz den dolin Brynicy i dopływów rzeki Mierzawy.

- *Topoklimat właściwy obszarom leśnym;*

Charakteryzuje się osłabieniem promieniowania słonecznego, dużą zacisznością, podwyższoną wilgotnością względną powietrza oraz korzystnym dla zdrowia człowieka działaniem olejków eterycznych. W zależności od siedliska leśnego (suchego lub wilgotnego) ma cechy sprzyjające lub ograniczające możliwość wykorzystania rekreacyjnego. Na terenie gminy topoklimat ten występuje na dużych obszarach w obrębie zwartych kompleksów leśnych w północnej oraz w centralnej części gminy.

Ogólnie można stwierdzić, że cały teren gminy Nagłowice charakteryzują korzystne naturalne warunki topoklimatyczne i bioklimatyczne.

VI.9 Warunki glebowe i szata roślinna

Występujące na terenie gminy Nagłowice gleby są dość zróżnicowane pod względem bonitacyjnym i topologicznym. Zajmują 63% powierzchni gminy.

Najlepsze chronione gleby klasy III a i III b (rzadko II) występują na terenie całej gminy, a większe ich obszary koncentrują się w rejonie wsi Jaronowice, Kuźnice, Ślęcin, na południe od miejscowości Nagłowic, Deszno i na północ od Trzcińca. Stanowią one dość duży udział w skali powierzchni gminy i kwalifikują się do intensywnej produkcji rolnej.

Są to głównie gleby typu rędzin czarnoziemnych i brunatnych rzadziej aluwialnych wytworzone na marglach kredowych. Spotyka się też gleby pseudobielicowe i brunatne na glinach i piaskach gliniastych. Klasy te reprezentowane są najczęściej przez kompleks 2 - pszenny dobry i kompleks 4 -żytnio pszenny.

Duży udział stanowią gleby klas IV a i IV b, a większe ich obszary występują w rejonie Brynicy Mokrej, Cierna - Żabieńcu oraz między Nową Wsią a Trzcińcem i Desznem.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1161, z późn. zm.), przeznaczenie gleb klas I - III na cele nierolnicze wymaga uzyskania stosownej zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Gleby klas IV, V i VI niechronione prawnie, porozrzucane na terenie całej gminy reprezentowane są przez gleby brunatne i pseudobielicowe (wytworzone z piasków), gleby brunatne kwaśne, ziemie czarne, gleby murszowe.

Użytki zielone związane są głównie z dnami dolin rzek Brynicy i Białej Nidy, przy czym przeważają użytki kompleksu średniego. Do tego kompleksu wchodzą gleby murszowo - torfowe, murszowe, mady piaszczyste i pylaste, czarne ziemie i bardzo rzadko - rędziny czarnoziemne, deluwialne. Użytki zielone słabe i bardzo słabe w większych obszarach koncentrują się na północny-zachód od miejscowości Warzyn i Caców. Wytwarzane są głównie z torfów leżących na piaskach oraz murszów i charakteryzują się na ogół nadmierną wilgotnością.

Podstawowe znaczenie gospodarcze posiadają kompleksy glebowe żytni dobry i bardzo dobry oraz pszenny dobry i pszenny wadliwy. Są to gleby o średnio -wysokiej przydatności rolniczej nadające się do uprawy zboża zwłaszcza żyta, jęczmienia oraz pszenicy i pastewnych. Gleby te zajmują ponad 50% powierzchni gruntów ornych. Pozostały areał stanowią gleby słabe zaliczane głównie do kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego nadające się do uprawy żyta, ziemniaków, saradeli i łubinu.

Według podziału geobotanicznego Polski, gmina Nagłowice znajduje się w Krainie Świętokrzyskiej w okręgu włoszczowsko - jędrzejowskim. Gmina ta charakteryzuje się dość wysoką lesistością (ok. 25% powierzchni zajmują lasy). Najważniejszym zespołem roślinnym są lasy, które skupiają się w formie zwartych kompleksów w północnej i środkowej części gminy. Lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Jędrzejów (obręb Nagłowice) stanowią około 80% powierzchni leśnej terenu gminy i zajmują powierzchnię ca 2270 ha. Lasy są bardzo urozmaicone pod względem rodzajów siedlisk, przy czym dominują: lasy mieszane świeże i bory mieszane świeże, które zajmują około 40% powierzchni lasów państwowych. Rzadziej występują bory świeże, lasy świeże, olsy jesionowe, lasy mieszane wilgotne, bory mieszane wilgotne i bardzo rzadko olsy, lasy wilgotne, bory wilgotne i bory bagienne. Dominującym gatunkiem drzew jest sosna, spotykane są olszyna, brzoza, dąb, jodła, świerk i jesion. Wiek drzew jest zróżnicowany, przy czym duża część drzewostanu sosny (ponad 60%) liczy od 25 do 100 lat, olszyny od 25 do 50 lat, brzozy od 25 do 70 lat, dębu do 25 lat, a jodły i świerku od 25 do 50 lat. Rzadko drzewa liczą ponad 100 lat.

Wśród lasów niepaństwowych dominującymi typami siedlisk są bory świeże i bory mieszane świeże, rzadko są to bory mieszane wilgotne, olsy, bory wilgotne, bory suche i sporadycznie lasy mieszane. Pod względem gatunkowym zdecydowanie dominuje sosna, a towarzyszy jej dąb, rzadziej olszyna, buk, jodła i świerk. Wiek

drzew - starych jest zróżnicowany od 18 do 65 lat, lecz spotyka się drzewa starsze: od 75 do 100 lat, oraz młodsze do 20 lat. Lasy te zajmują ponad 600 ha.

Generalnie lasy tworzą dobrą bazę do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, dla rozwoju rekreacji i turystyki. Lasy pełnią ważną rolę krajobrazową i ochronną. Lasy położone wzdłuż doliny Białej Nidy oraz wokół stawów mają duże znaczenie wodochronne.

Na terenie Zmiany nr 2 Studium obejmującej obszar o łącznej powierzchni 67,3 ha występują zróżnicowane klasy gruntów (II-VI). W obszarze objętym Zmianą nr 2 Studium fragmentarycznie występują tereny zalesione.

VI.10 Formy ochrony przyrody

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 55, z późn. zm.) formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe,
- rezerwaty przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000),
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Nagłowice ustanowiono:

- Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, którego podstawy prawne określa Ustawa o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. oraz Uchwała nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Obszary Natura 2000,
- 7 pomników przyrody, w tym jeden środowiska nieożywionego, który jest dowodem hydrogeologicznych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego; obiekty utworzono na podstawie unormowań prawnych wynikających z ustawy o ochronie przyrody,
- użytki ekologiczne,
- ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów.

Włoszczowsko - Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu (W-JOChK) położony jest w zachodniej i centralnej części województwa świętokrzyskiego na pograniczu z województwem łódzkim. Zajmuje on powierzchnię 69 090 ha i obejmuje gminę Nagłowice oraz części gmin: Krasocin, Włoszczowa, Małogoszcz, Oksa, Sobków, Jędrzejów, Imielno i Kije. Cały obszar gminy Nagłowice leży w obrębie W-JOChK wyłączając jedynie sołectwa: Trzciniec, Deszno oraz Zagórze. Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Nagłowice to teren ca 9075 ha. Flora W-JOChK jest zróżnicowana. Związane jest to z dużym zróżnicowaniem morfologicznym i edaficznym siedlisk. Żyzne i bogate florystycznie lasy liściaste łęgu jesionowo-olszowego, wilgotne grądy oraz bagienne i wilgotne zespoły borów sosnowych występują w dolinach rzek. W runie tych zbiorowisk spotkać można rośliny rzadkie i prawnie chronione takie jak: wawrzynek wilczełyko, zawilec jaskrowaty, kosaciec syberyjski, pełnik europejski, lepiężnik biały, ciemiężnica zielona, długosz królewski oraz lilia złotogłów. Charakterystycznym elementem szaty roślinnej są torfowiska wysokie na wododziałach oraz torfowiska niskie i przejściowe. Zbiorowiska leśne, torfowiskowe, wodne i szuwarowe oraz łąkowe stanowią całość o dużych wartościach wodoochronych i klimatycznych. Roślinność szuwarowo-bagienna, liczne stawy tworzą biotopy dla ptaków wodno-bagiennych. Najważniejszą funkcją obszaru jest ochrona wód zlewni rzeki Nidy, jak też Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 Niecka Miechowska. Spełnia on ponadto istotną funkcję klimatotwórczą dla centralnej części województwa świętokrzyskiego.

Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu został ustanowiony Uchwałą nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3311) dotyczącą wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na obszarze chronionego krajobrazu zgodnie z § 3 w/w rozporządzenia, ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;

2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwaty przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

zgodnie z § 4 zakazuje się:
1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

W granicach Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu leży cały obszar gminy Nagłowice poza miejscowościami.: Deszno, Trzciniec i Zagórze. Zatem tereny RU-R objęte Zmianą nr 2 Studium znajdujące się w sołectwach Brynica Mokra, Caców, Chycza - Brzóstki, Cierno - Żabieniec, Jaronowice, Kuźnice, Nagłowice, Nowa Wieś, Rakoszyn, Rejowiec, Ślęcin, Warzyn Drugi, Warzyn Pierwszy i Zdanowice leżą w granicach W-JOChK.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000)

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej krajów Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Jest ona tworzona w oparciu o dwie dyrektywy unijne:
- Dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21.05.1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych i dzikiej flory (w oparciu o nią tworzone będą Specjalne Obszary Ochrony – SOO),
- Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 02.04.1979 r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (stanowiącej podstawę do wydzielenia Obszarów Specjalnej Ochrony – OSO).

W/w dyrektywy zobowiązywały państwa członkowskie do wytypowania obszarów chronionych, które będą tworzyć tę sieć.

Na terenie gminy Nagłowice wprowadzono granice obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Białej Nidy", który ma znaczenie dla Wspólnoty - Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2019) 8586) (Dz.U. UE L 28/144 z 31.01.2020).

Specjalny obszar ochrony siedlisk „Dolina Białej Nidy":

Powierzchnia całego obszaru ochrony siedlisk „Dolina Białej Nidy" wynosi 5 162,8 ha. Obszar obejmuje dolinę rzeki Białej Nidy z jej dopływami - lewym rzeką Lipnicą i prawym rzeką Kwilanką. Sama dolina Białej Nidy tworzy granicę między Niecką Włoszczowską, którą budują głównie utwory czwartorzędowe (gliny zwałowe, piaski i torfy) na północy, a znajdującym się na południu Płaskowyżem Jędrzejowskim, zbudowanym z margli kredowych, na których w dolinach rzecznych zalegają czwartorzędowe piaski i gliny na południu. Rzeka Lipnica natomiast na północnym wschodzie oddziela częściowo Pasmo Przedborsko - Małogoskie zbudowane głównie z wapieni jurajskich i piaskowców kredowych od Płaskowyżu Jędrzejowskiego. Prawy dopływ Białej Nidy płynie przez Płaskowyż Jędrzejowski. Wzdłuż doliny w biegu rzeki i jej dopływów zlokalizowane są liczne stawy hodowlane. Obszar Biała Nida stanowi interesujący z przyrodniczego punktu widzenia zespół podmokłych siedlisk łąkowych i leśnych oraz licznych stawów rybnych. Mimo wykonanych na przełomie lat 1960/70 prac melioracyjnych połączonych z prostowaniem koryta rzeki teren ten jest nadal miejscem rozrodu wielu zagrożonych w swym istnieniu gatunków. W regionie świętokrzyskim Dolina Białej Nidy to jeden z obszarów najbogatszych w siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (14 typów). Niemal wszystkie są dobrze i bardzo dobrze zachowane, stanowią miejsce bytowania dla wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Ostoja zabezpiecza ciąg dolin i wyniesień wzdłuż rzeki Białej Nidy i jej dopływów, cieku częściowo uregulowanego, ale z obecnością rzadkich zbiorowisk włosieniczników i tzw. "lilii wodnych" ze związku Potamion i Nympheion, związanych z wodami czystymi i zasobnymi w substancje odżywcze. Biała Nida jest łącznikiem pomiędzy rzeką Nidą a rzeką Pilicą, a zatem jest to ciąg łączący znaczące

korytarze ekologiczne. Ostoja Dolina Białej Nidy to obszar występowania bardzo dobrze zachowanych zbiorowisk lasów bagiennych, głównie łęgów olszowo-jesionowych Fraxino-Alnetum (91E0). Są to jedne z najlepiej zachowanych lasów łęgowych w województwie świętokrzyskim z obecnością gatunków chronionych i górskich. Na uwagę zasługują rozległe kompleksy łąk świeżych ekstensywnie użytkowanych (6510) a także zmienno wilgotnych łąk trzęślicowych Molinion (6410).

Wg danych historycznych (Penczak 1971) w rzece występowały: minóg strumieniowy, kleń, świnka, brzana, głowacz białopłetwy, jelec, jaź, słonecznica, piskorz, koza, koza złotawa, miętus, węgorz oraz słonecznica. W Dolinie Białej Nidy wykształciły się szczególne warunki hydrologiczne związane z rodzajem podłoża geologicznego, rzeka przepływa przez utwory węglanowe. Dolna terasa zalewowa rzeki to wykształcone cenne torfowiska niskie. Ogólnie obszar ma dobre i stabilne warunki wilgotnościowe, dlatego też stanowi gwarancję dla zachowania silnych populacji mięczaków. Na odcinku rzeki gdzie bardzo spokojny nurt i płaska powierzchnia wyraża się meandrowaniem rzeki i występowanie licznych rozlewisk porośniętych turzycami i pałką wodną. Zawodnione o stabilnym poziomie lustra wody siedliska są zasiedlone przez poczwarówkę jajowatą Vertigo moulinsiana. Obszar ostoi z uwagi na tendencję sukcesyjną stanowi bardzo korzystne siedliska dla rozwoju populacji poczwarówki zwężonej Vertigo angustior. Czyste i naturalne środowisko rzeki stanowi bardzo dobre warunki dla gatunku skójki gruboskorupowej Unio crassus.

Sformułowano możliwość wystąpienia takich zagrożeń jak:

1) obniżanie poziomu wód,
2) presja urbanizacyjna,
3) zarastanie (sukcesja w kierunku zarośli i lasu) siedlisk półnaturalnych - muraw napiaskowych, łąk świeżych i wilgotnych, torfowisk przejściowych,
4) miejscami niewłaściwa gospodarka leśna - nasadzenia niezgodne z typem siedliska,
5) zalesianie muraw i łąk,
6) chemizacja rolnictwa,
7) nagminne wycinanie przydrożnych drzew,
8) pogłębianie koryta rzeki,
9) budowle spiętrzające bez przepławek,
10) łąki intensywnie eksploatowane koszone są bardzo wcześnie, przed zakwitaniem roślin żywicielskich omawianych motyli i wyprowadzeniem potomstwa przez derkacza, czajkę itp.,
11) stawy rybne są przekształcane w zupełnie otwarte zbiorniki pozbawione trzcin,
12) walka z tzw. szkodnikami czyli strzelanie i pozbywanie się w inny sposób gatunków chronionych - wydry, bobra, czapli, rybołowów, łabędzi i innych.

<u>Pomniki przyrody:</u>

Na terenie gminy Nagłowice utworzono na podstawie unormowań prawnych wynikających z ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. 2020 poz. 55, z późn. zm.) następujące pomniki przyrody:

utworzono następujące pomniki przyrody:

- lipa w parku podworskim w Jaronowicach (nr rej. 112),
- dęby w parku podworskim w Jaronowicach (nr rej. 067),
- źródło „Przeźmo" (podzboczowe) w marglach górnokredowych w dolinie Białej Nidy w okolicach Zdanowic (nr rej. 204),
- dęby „Rejowskie" w parku podworskim w Nagłowicach (nr rej. 019),
- aleja lip - 11 szt. okazów pomnikowych, po obu stronach drogi ul. Lipowej w Nagłowicach (nr 17 w rejestrze RDOŚ),
- dąb szypułkowy - okaz pomnikowy w miejscowości Rakoszyn przy drodze powiatowej Nagłowice - Sędziszów (nr 765 w rejestrze RDOŚ),
- miłorzęby japońskie - 2 szt. okazów pomnikowych na terenie zabytkowego zespołu dworskiego w Desznie (nr 766 w rejestrze RDOŚ).
-

W stosunku do pomników przyrody wprowadzono następujące <u>zakazy</u>:

- niszczenie, uszkadzanie lub przekształcanie obiektu lub obszaru,
- uszkadzanie i zanieczyszczanie gleby,
- umieszczanie tablic reklamowych.

Na terenie objętym Zmianą nr 2 Studium nie znajdują się żadne pomniki przyrody.

Zgodnie z przeprowadzoną w 2008 r. inwentaryzacją przyrodniczą Gminy Nagłowice na obszarze gminy stwierdzono występowanie:

- 682 gatunki roślin naczyniowych, w tym:
  - 17 gatunków podlegających całkowitej ochronie gatunkowej,
  - 12 gatunków częściowo chronionych,
  - 4 gatunki objęte „czerwoną listą" roślin ginących i zagrożonych w Polsce i zagrożonych w regionie,
  - 31 gatunków uznanych za ginące, narażone i rzadkie w regionie.
- 39 gatunków ssaków, w tym 20 chronionych,
- 151 gatunki ptaków, w tym:
  - 139 gatunków chronionych, w tym 131 ściśle chronionych,
- 11 gatunków chronionych płazów,
- 5 gatunków chronionych gadów,
- 46 gatunków ślimaków:
  - 11 gatunków ślimaków wodnych,
  - 36 gatunków ślimaków lądowych,
  - 7 gatunków małży.

  Stwierdzono występowanie 2 gatunków ślimaków objętych ochroną ścisłą (Vertigo angustior i Vertigo moulinsiana).
- 37 gatunków motyli.

W przypadku pojawienia się na obszarze objętym zmianą studium gatunku chronionego, od zakazów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183) ze zmianą Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 26), w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408) możliwe jest uzyskanie odstępstwa zgodnie z art. 56 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.).

VII Prognozowane zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji zmiany studium

Zmiana nr 2 Studium podobnie jak Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem określającym w sposób ogólny zasady zagospodarowania całego terenu gminy.

W studium formułuje się zasady polityki przestrzennej oraz integruje dokumenty programowe umożliwiające zrównoważony rozwój gminy.

Z tego względu brak realizacji przedmiotowej Zmiany nr 2 Studium wyeliminowałyby możliwości zabudowy zagrodowej w terenach RU-R i tym samym ograniczyłby dalszy rozwój terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych ograniczając tym samym plany społeczności lokalnej.

VIII Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Ustalenia Zmiany nr 2 Studium nie przewidują realizacji zadań, które mogą potencjalne znacząco oddziaływać na środowisko.

Gleby występujące na terenie inwestycji przeznaczonych pod budowę są dość zróżnicowane pod względem bonitacyjnym, to teren klasy II-VI, z przewagą gruntów klasy IV-VI.

Tereny dopuszczające realizację zabudowy zagrodowej związanej z obsługą produkcji rolnej położone są na terenach już przeznaczonych do zabudowy oznaczonych symbolem RU-R.

Cały obszar gminy Nagłowice leży w obrębie W-JOChK wyłączając jedynie sołectwa: Trzciniec, Zagórze oraz Deszno Tak więc na obszarze Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru chronionego Krajobrazu będą się znajdowały planowane inwestycje Nie występują tam jednak obszary o bardzo cennych walorach przyrodniczych. Przy zachowaniu obowiązujących standardów ochrony środowiska, planowane zagospodarowanie tych terenów nie będzie miało znaczącego wpływu na środowisko.

Obszary RU-R, dla których zmiana nr 2 Studium dopuszcza zabudowę zagrodową w terenach obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych znajdują się w znacznym oddaleniu od obszarów Natura 2000.

Na całym obszarze objętym Zmianą nr 2 obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi.

IX Problemy ochrony środowiska istotne dla realizacji zmiany studium w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony środowiska jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody. Oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze powoduje różnorodne przekształcenia jego materialnej i funkcjonalnej struktury. Ingerencja ta prowadzi do antropizacji środowiska przyrodniczego w wyniku jego modyfikacji lub całkowitego przekształcenia. Zantropizowane środowisko przyrodnicze może być stworzone i podtrzymywane celowo, dla wypełnienia określonych funkcji społeczno-gospodarczych jak i może być następstwem zmian niezamierzonych, zaktywizowanych lub wywołanych nieracjonalną działalnością człowieka.

Gmina Nagłowice należy do obszarów o dość dobrych warunkach glebowych, wykazujących duże zróżnicowanie przestrzenne, które stwarza dostateczne podstawy do intensyfikacji rolnictwa, w obecnych warunkach gospodarowania. Cechą wyróżniającą gminę jest także, znaczny udział łąk i pastwisk w strukturze użytków rolnych.

Inną cechą charakterystyczną gminy jest mało zwarty nie podatny na przekształcenia układ zabudowy, który stwarza ograniczenia rozwoju wielofunkcyjnego. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, użytkowanie gleb niskiej jakości oraz użytkowanie gleb marginalnych tzn. takich, na których prowadzenie produkcji rolnej jest nieopłacalne, jest istotnym hamulcem rozwoju rolnictwa. W ostatnich latach wzrosła także w gminie powierzchnia „odłogów i ugorów". Część tych gruntów należy do niskich klas jakości. Użytkowanie takich gruntów, szczególnie przy mechanizacji rolnictwa jest nieopłacalne.

Zagospodarowanie terenów oznaczonych symbolem RU-R będzie stanowiło uzupełnienie już istniejącej zabudowy związanej z działalnością rolniczą lub umożliwi powstanie nowej zabudowy związanej z obsługą produkcji rolnej na obszarach monokultur rolnych i nieużytków rolnych.

Ocena odporności środowiska na obciążenia antropogeniczne oraz zdolność do regeneracji

Potencjał samoregulacyjno-odpornościowy środowiska, świadczący o jego zdolności do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom, uwarunkowany jest przede wszystkim typem środowiska oraz stopniem antropogenicznego przekształcenia środowiska.

Środowisko przyrodnicze obszaru opracowania wykazuje istotne zróżnicowanie struktury i w efekcie odporności na obciążenie antropogeniczne i zdolności do regeneracji.

Najmniej odporne na bodźce fizyczne są tereny o największym nachyleniu.

Umiarkowanie odporne ze względu na akumulację zanieczyszczeń, zwłaszcza stałych, jest środowisko przyrodnicze dolin rzecznych. Jej potencjał samoregulacyjno-odpornościowy jest stosunkowo nieduży ze względu na małą odporność podłoża wrażliwego na zmiany poziomu wody i zagrożenie powodziowe. Tereny te występują w północnej części gminy - Dolina Białej Nidy.

Zmiany i zagrożenia dotyczące środowiska przyrodniczego mają generalnie dwojaką genezę. Są to:

- zmiany i zagrożenia naturalne, będące efektem procesów przyrodniczych,
- zmiany i zagrożenia antropogeniczne wynikające z działalności człowieka.

Zagrożenia przyrodnicze

Do istotnych zagrożeń naturalnych należą przyrodnicze zjawiska katastroficzne. W warunkach przyrodniczych Polski naturalne zjawiska katastroficzne mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo i działalność ludzi oraz na twory ich działalności, to głównie: powodzie, ruchy masowe wierzchniej warstwy litosfery i ekstremalne stany pogodowe.

Powszechnym zagrożeniem w warunkach środowiska przyrodniczego Polski są ekstremalne stany pogodowe, takie jak bardzo silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu. Zapobieganie ekstremalnym warunkom pogodowym jest niemożliwe, a likwidacja skutków jest kwestią organizacyjną.

Zagrożenie pożarowe występuje szczególnie na siedliskach suchych oraz w obszarach gdzie występuje antropopresja.

Na terenie gminy Nagłowice występują obszary zagrożenia powodziowego. Na terenie objętym Zmianą nr 2 Studium nie występują tereny bezpośredniego zagrożenia powodzią w myśl ustawy Prawo wodne.

Zmiany antropogeniczne

Zmiany antropogeniczne środowiska przyrodniczego wynikają przede wszystkim z zajmowania nowych terenów pod zainwestowanie kubaturowe oraz przystosowania terenu do różnego użytkowania.

W efekcie rozwoju osadnictwa występują typowe i często nieuniknione zmiany środowiska przyrodniczego. Na etapie inwestycyjnym mogą to być:

- zmiany lokalnego ukształtowania terenu w wyniku robót ziemnych (niwelacje terenu),
- przekształcenia w przypowierzchniowych strukturach geologicznych w związku z robotami ziemnymi (wykopy pod fundamenty i dla potrzeb uzbrojenia terenu lub pod ewentualne podziemne instalacje),
- likwidacja pokrywy glebowej,
- zmiany aktualnego użytkowania gruntów,
- likwidacja istniejącej roślinności,
- zmiany w lokalnym obiegu wody przez ograniczenie infiltracji i wzrost parowania (wprowadzenie sztucznych, utwardzonych, nieprzepuszczalnych nawierzchni).

Do podstawowych istniejących potencjalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego związanych z działalnością człowieka należą także:

- prowadzenie melioracji osuszających, nie uwzględniających skutków dla środowiska przyrodniczego w rezultacie powodujących pogłębianie się przesuszania terenu, w tym:
  - postępujące przesuszenie torfowisk,
  - niszczenie cennych biotopów, zbiorowisk i stanowisk gatunków, ubożenie flory i fauny,
  - postępujące przesuszenie łąk;
- wzrost skażenia chemicznego terenu (wody, gleby, powietrza), związany z chemizacją rolnictwa, wyrażający się zwłaszcza przez kumulowanie pestycydów w glebie, ich spływ do wód powierzchniowych, przenikanie do wód podziemnych oraz skażenia związanego z napływem zanieczyszczonych mas powietrza (w tym m.in. kwaśne deszcze, związki metali ciężkich);
- wzrost zanieczyszczenia terenu odpadami, zwłaszcza trudnymi do rozłożenia w przyrodzie;
- rozwój turystyki bez odpowiedniej infrastruktury, prowadzący do negatywnych dla środowiska przyrodniczego zjawisk, przede wszystkim na terenach chronionych;
- zagrożenia związane z intensyfikacją komunikacji samochodowej.

Na obszarach określonych symbolem RU-R Zmiany nr 2 Studium, czyli zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, ogrodniczych, hodowlanych z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej zmiany te będą jednak miały marginalny charakter.

Warunki aerosanitarne

Jako niekorzystną cechę gospodarki cieplnej gminy należy wymienić fakt, iż głównym paliwem w tym sektorze pozostaje nadal węgiel (miał, koks) o różnej jakości i różnym stopniu zasiarczenia. Zbyt niski jest udział innych źródeł energii.

Z tego względu dużą rolę w kształtowaniu lokalnego poziomu zanieczyszczeń powietrza ma także niska emisja, która pochodzi głównie ze spalania węgla w lokalnych kotłowniach, paleniskach indywidualnych (nie posiadają one w praktyce żadnych urządzeń ochrony powietrza). Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową, związaną z okresem grzewczym.

Źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego o rosnącym znaczeniu jest komunikacja samochodowa. Rozkład i natężenie zanieczyszczeń związane jest przede wszystkim z przebiegiem tras komunikacyjnych. Wielkość wpływu na środowisko komunikacji samochodowej uwarunkowana jest natężeniem ruchu pojazdów.

Komunikacyjne zanieczyszczenia atmosfery mogą powodować niekorzystne zmiany wartości produkcyjnej gleb i wpływać niekorzystnie na roślinność przydrożną (drzewa, krzewy i roślinność zielną) oraz na zdrowie mieszkających w otoczeniu dróg ludzi. To negatywne oddziaływanie spowodowane jest emisją spalin zawierających m.in. metale ciężkie, dwutlenek siarki i tlenki azotu oraz pył. Motoryzacyjne zanieczyszczenia atmosfery są związkami toksycznymi, powodującymi osłabienie fotosyntezy, degradację chlorofilu, zakłócenia w transpiracji i oddychaniu, przebarwienia, chlorozę, nekrozę liści, szybsze ich starzenie, upośledzenie wzrostu oraz zmniejszenie odporności na szkodniki.

Wprowadzone zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nagłowice przez dopuszczenie zabudowy zagrodowej w terenach oznaczone w Zmianie nr 2 Studium symbolem RU-R (tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych) przybiorą charakter lokalny nie wpłyną w stopniu znacznym na stan aerosanitarny gminy.

Warunki akustyczne

Hałas i wibracje stanowią specyficzne formy uciążliwości antropogenicznych dla środowiska, wpływając przede wszystkim na warunki życia ludności i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych. Źródła hałasu związane są przede wszystkim ze skupiskami ludności i formami jej działalności gospodarczej.

W gminie Nagłowice głównymi źródłami uciążliwości pogarszającymi warunki akustyczne są: hałas przemysłowy i drogowy.

Generalnie wprowadzone w Zmianie nr 2 Studium zmiany wpłyną na zwiększenie poziomu hałasu wynikającego z dopuszczenia realizacji inwestycji z zakresu zabudowy zagrodowej na terenach obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych , hodowlanych ogrodniczych , która to zabudowa stanowi już źródło hałasu związanego z prowadzoną działalnością rolniczą oraz związanego z nią hałasu komunikacyjnego. Wzrost poziomu hałasu będzie jednak niewielki i przybierze zasięg lokalny.

Stan zanieczyszczenia wody i przekształcenia jej obiegu

Dużym zagrożeniem dla czystości wód jest niedostateczny rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Największe zagrożenie powodują ścieki komunalne odprowadzane bez oczyszczania bezpośrednio do wód lub do gruntu, szczególnie w miejscowościach posiadających wodociąg, jak też wylewane ścieki z opróżnianych szamb.

Ścieki bytowo-gospodarcze odprowadzane są do oczyszczalni ścieków komunalnych w Nagłowicach, jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z możliwością chemicznego strącania związków biogennych. Druga oczyszczalnie zlokalizowana jest w miejscowości Warzyn Drugi.

Tereny oznaczone w studium symbolem RU-R o powierzchni 67.3 ha – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych występujące w sołectwach: Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi dla których dopuszcza się zabudowę związanej z obsługą produkcji rolnej posiadają dostęp do projektowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Prognozuje się, że dopuszczenie zabudowy zgodnej ze Zmianą nr 2 Studium generalnie nie wpłynie na stan zanieczyszczenia wód.

Przekształcenia litosfery

Do podstawowych przekształceń litosfery na obszarze gminy należą:

- rozwój przestrzenny jednostek osadniczych, szczególnie w zakresie budownictwa mieszkaniowego i infrastruktury, powodujący nieuniknione zniszczenie pokrywy glebowej w miejscach wykopów i przekształcenie fizyko-chemicznych właściwości gleb na terenie placów budów,
- tereny przekształceń związanych z rekreacyjnym użytkowaniem terenu,
- przekształcenia związane z infrastrukturą komunikacyjną, w tym nasypy, wykopy, zanieczyszczenie gleb wzdłuż szlaków komunikacyjnych, silniki spalinowe emitują przede wszystkim gazowe zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, źródłem zapylania są także jezdnie, które w skutek tarcia przez pojazdy ulegają zużyciu,
- tereny poddane melioracji osuszającej, powodujące zagrożenia i degradację środowiska przyrodniczego.

Na obszarze gminy przekształcenia geomechaniczne związane z przemysłowym użytkowaniem terenu ograniczają się głównie do terenów działek zakładów przemysłowych. Głównymi rodzajami przekształceń litosfery są w tym przypadku pozbawione roślinności tereny komunikacyjne oraz tereny zabudowy.

W wyniku tych działań zmieni się zarówno ukształtowanie terenu jak również skład mechaniczny podłoża, a przede wszystkim charakter szaty roślinnej, która na tym terenie ulegnie prawie całkowitemu zniszczeniu z wyjątkiem obszaru przeznaczonego na zieleń izolacyjną.

Inną kategorię przekształceń litosfery stanowią tereny zniszczone geomechanicznie związane z rekreacyjnym użytkowaniem. Występują one głównie w obrębie i w okolicy obiektów rekreacyjnych, zaś najbardziej zagrożonymi elementami środowiska przyrodniczego są tam szata roślinna i gleba, które narażone są przez wydeptywanie, na niszczenie (rośliny) i zmianę właściwości fizycznych (gleby). Lokalny ruch turystyczny skupia się w Nagłowicach oraz w sąsiedztwie stawów wodnych w sołectwie Rakoszyn – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000).

Wielkość geomechanicznych zniszczeń podłoża uzależniona jest od szeregu czynników, spośród których do najistotniejszych należą:

- charakter szaty roślinnej, a zwłaszcza jej odporności na wydeptywanie,
- charakter gleby, a przede wszystkim jej poziomu próchnicznego,
- uwilgotnienie gleby, szczególnie warstw przypowierzchniowych,
- skład mechaniczny podłoża,
- ukształtowanie terenu, a przede wszystkim wielkość jego nachylenia,
- warunki klimatyczne, w skali topo i mikroklimatu.

Na terenach objętych Zmianą nr 2 Studium wystąpią lokalne przekształcenia litosfery związane z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej w terenach oznaczone w studium symbolem RU-R (tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych).

Przejawy przekształceń szaty leśnej

Naturalna, pierwotna pokrywa leśna złożona jest głównie z lasów mieszanych i borów. Cechą wyróżniającą zbiorowiska leśne na terenie gminy jest wysoki udział siedlisk łęgowych i bagiennych, zaliczanych do olsów oraz borów wilgotnych i bagiennych. Pełnią one ważną funkcję wodochronną. Na terenach o niższym poziomie wód gruntowych towarzyszą im uboższe siedliska borowe, posiadające korzystny topoklimat i na ogół wysoką przydatność turystyczno-rekreacyjną.

Zmiana nr 2 Studium nie obejmuje terenów leśnych (poza niewielkimi fragmentami) lecz tereny rolne oraz tereny wyznaczonych w istniejącym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice pod tereny obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych. W związku z powyższym Zmiana nr 2 Studium nie wpłynie na przekształcenie szaty leśnej.

Zagrożenia form ochrony przyrody oraz obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000)

Tereny Zmiany nr 2 Studium oznaczone symbolem RU-R znajdują się w części na terenach Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszar Chronionego Krajobrazu. W związku z tym ustalenia zmiany zachowują ustalenia i zakazy zawarte w Uchwale nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczące wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Dodatkowo zgodnie z ustaleniami Zmiany nr 2 Studium dotyczącymi warunków zabudowy dla terenów RU-R, wielkość powierzchni biologicznie czynnej (czyli siedlisk dostępnych dla większości organizmów żywych) wynosić będzie 35 %. Zatem o 5% więcej, niż reguluje uchwała nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, aby tych terenów nie dotyczyły zakazy, o których mowa w par. 4 ust. 1 w/w uchwały. Ponadto po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko zmian wprowadzonych w Zmianie nr 2 Studium nie wykazano znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Zgodnie z informacjami znajdującymi się w Standardowym Formularzem Danych na terenie gminy Nagłowice zlokalizowany jest Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina Białej Nidy (PLH260013).

Dla obszaru Doliny Białej Nidy najistotniejszymi zagrożeniami jest:

- obniżanie poziomu wód,
- presja urbanizacyjna,
- zarastanie (sukcesja w kierunku zarośli i lasu) siedlisk półnaturalnych - muraw napiaskowych, łąk świeżych i wilgotnych, torfowisk przejściowych,
- miejscami niewłaściwa gospodarka leśna - nasadzenia niezgodne z typem siedliska,
- zalesianie muraw i łąk,
- chemizacja rolnictwa,
- nagminne wycinanie przydrożnych drzew,
- pogłębianie koryta rzeki,
- budowle spiętrzające bez przepławek,
- łąki intensywnie eksploatowane koszone są bardzo wcześnie, przed zakwitaniem roślin żywicielskich motyli i wyprowadzeniem potomstwa przez derkacza, czajkę itp.
- stawy rybne są przekształcane w zupełnie otwarte zbiorniki pozbawione trzcin,
- walka z tzw. szkodnikami, czyli strzelanie i pozbywanie się w inny sposób gatunków chronionych - wydry, bobra, czapli, rybołowów, łabędzi i innych.

Reasumując dokonaną wcześniej analizę należy stwierdzić, że wprowadzona Zmiana nr 2 Studium dotycząca dopuszczenia zabudowy zagrodowej w terenach oznaczonych w studium symbolem RU-R (tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych) z uwagi na znaczną odległość od obszarów Natura 2000 nie ma wpływu na te tereny.

X Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.

Cele i formy ochrony na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwale, nie doznające uszczerbku możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

W związku z akcesją do Unii Europejskiej Polska została zobowiązana do dostosowania prawodawstwa krajowego do wymogów wspólnotowych.

Wdrożenie szeregu dyrektyw związanych z szeroką pojętą ochroną środowiska w krótkim czasie przyczyniło się do zmian w polityce środowiskowej Państwa, a także do wprowadzenia wielu zmian w ustawodawstwie polskim jak również zmian wymagań i norm w ochronie środowiska.

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska na lata 2002-2012 formułuje VI Program Działań Wspólnoty w zakresie środowiska (Decyzja Nr 1600/2002/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca Szósty Wspólnotowy Program Działań w zakresie środowiska naturalnego). Jego realizacja ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego oraz ogólną poprawę środowiska i jakości życia. Jest realizowany poprzez 7 strategii tematycznych w zakresie: zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych, zapobiegania powstawania odpadów i upowszechniania recyklingu, poprawy jakości środowiska miejskiego, ograniczania emisji zanieczyszczeń, ochrony gleb, zrównoważonego użytkowania pestycydów oraz zachowania środowiska morskiego. Program wspiera proces włączania problemów ochrony środowiska we wszystkie polityki i działania Wspólnoty w celu zmniejszenia nacisków na środowisko naturalne pochodzących z różnych źródeł.

Polska polityka ochrony przyrody determinowana jest szeregiem uwarunkowań zewnętrznych (międzynarodowych jak i wewnętrznych krajowych). Są wśród nich uwarunkowania prawne ekonomiczne, społeczne, a także przyrodnicze. W odniesieniu do zapisów krajowej strategii, do najważniejszych należą międzynarodowe uwarunkowania prawne, jako, że Polska jest zobligowana do ich respektowania i wdrażania wynikających z nich zobowiązań.

Wymóg ochrony i zrównoważonego użytkowania całego dziedzictwa przyrodniczego Polski wynika bezpośrednio z konwencji o różnorodności biologicznej. Polska podpisując w czerwcu 1992 r w Rio de Janeiro ten dokument, a w roku 1996 ratyfikując go, stała się pełnoprawną stroną i przyjęła na siebie wszelkie wynikające z tego zobowiązania, w tym zobowiązania podejmowane na kolejnych konferencjach stron.

Niezależnie od zobowiązań dot. konwencji o różnorodności biologicznej, Polska przyjęła na siebie również zobowiązania wynikające z szeregu innych konwencji i porozumień międzynarodowych regulujących zasady ochrony wybranych elementów środowiska przyrodniczego. Do najważniejszych z nich należą:

- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska), ratyfikowana w 1976 r.
- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk przyrodniczych (Konwencja Berneńska), ratyfikowana w 1995 r.
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych, mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, ratyfikowana w 1978 r..
- Konwencja Helsińska o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, ratyfikowana w 1999 r.
- Europejską Konwencja Krajobrazowa, ratyfikowana w 2004 r.
- Ramowa Konwencja o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat, ratyfikowana w 2006 r.
- Kartę Lipską na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich
- Strategię Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej.

Innym uwarunkowaniem wdrażania Krajowej Strategii są dyrektywy unijne, których przepisy przenoszone są do prawodawstwa krajowego. Należą do nich m.in.:

- Dyrektywa 2000/60/WE (Ramowa Dyrektywa Wodna), której celem jest doprowadzenie do osiągnięcia przez wody powierzchniowe dobrego stanu wód, tak pod względem ekologicznym jak i jakościowym do 2015 roku.
- Dyrektywa EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979, w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia)
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa).

Dyrektywa Ptasia i Siedliskowa stanowią podstawę do tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000).

Podstawowym celem wprowadzenia sieci obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) jest powstrzymanie wymierania gatunków zwierząt i roślin na obszarze Unii Europejskiej oraz ochrona różnorodności biologicznej w warunkach stałego monitorowania jej stanu i zachodzących zmian. Wspomniana sieć obszarów chronionych obejmuje dwa rodzaje obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk. W ich granicach realizowane są działania ochronne. Zakazy i nakazy dotyczące gospodarowania na obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) ustalane są dla każdego obszaru indywidualnie, w ramach planu ochrony danego obszaru.

Cele i formy ochrony na szczeblu krajowym

Przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 5 stwierdza, że Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Konstytucja ustala także, że ochrona środowiska jest obowiązkiem m.in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).

II Polityka Ochrony Środowiska, przyjęta przez Sejm 23 sierpnia 2001 roku, określa jako główny cel zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który nie stworzy zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów. Określa też, że wiodącą zasadą polityki

ekologicznej naszego państwa jest, przyjęta w konstytucji RP, zasada zrównoważonego rozwoju, Polityka Ochrony Środowiska.
Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej i program działań na lata 2014-2020 ma na celu stworzenie warunków zapewniających zachowanie różnorodności biologicznej, dalsze utrzymywanie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, sprzyjając tym samym rozwojowi kraju i wzrostowi dobrobytu społeczeństwa.

Ustawa o ochronie przyrody narzuca szereg ograniczeń na obszarach chronionych. Ograniczenia te dotyczą parków krajobrazowych (art. 17 ustawy o ochronie przyrody) i obszarów chronionego krajobrazu. W parku krajobrazowym zabroniona jest realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ustawa o ochronie przyrody przenosi do prawodawstwa polskiego dyrektywę Unii Europejskiej 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz dyrektywę EWG 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków, na mocy których powstaje w granicach Unii Europejskiej sieć ochrony przyrody - obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000).

Cele i formy ochrony na szczeblu wojewódzkim

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego przyjęta została uchwałą XXXIII/589/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 16 lipca 2013 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020.

„Strategia" wyznacza cele i priorytety, które będą realizowane na obszarze województwa, aby zapewnić dynamiczny, ale zrównoważony rozwój województwa.

Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne wiąże się z realizacją działań mających na celu między innymi ochronę dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego, budowę i modernizację infrastruktury turystycznej, a także kreowanie i wspieranie rozwoju regionalnego.

Projekt zmiany Studium uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, a także regionalnym.

W projekcie zmiany studium realizowana jest zasada zrównoważonego rozwoju. Przyjęte w zmianie studium kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego zapewniają m.in. racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem zasad jego ochrony.

Ograniczenie lokalizacji funkcji osadniczych oraz gospodarczych oraz zachowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na cele rolne jest także istotnym elementem zrównoważonego rozwoju.

Zrównoważonemu rozwojowi, w tym ochronie krajobrazu, sprzyjać powinno ustalenie w projekcie zmiany studium wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej i maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz podstawowych zasad architektonicznych budowli.

Projekt Zmiany nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nagłowice jest spójny z wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa kierunkami działań w zakresie wykorzystania specyficznych zasobów regionalnych dla powiększenia już istniejących siedlisk lub utworzenie nowych enklaw zabudowy związanych z produkcją rolną (oznaczone symbolem RU-R).

Cele i formy ochrony na szczeblu regionalnym

Cele środowiskowe wynikające z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły" (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911):

– **dla wód powierzchniowych:**

Dla JCWP rzecznych ustalono cele w odniesieniu do następujących elementów biologicznych:
1) fitoplankton– wskaźnik Fitoplanktonu IFPL (wskazany dla JCWP, dla których wskaźnik ten został zbadany oraz dla wszystkich JCWP o typie 21);
2) fitobentos – multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO;
3) makrofity – makrofitowy Indeks rzeczny MIR;
4) makrobezkręgowce bentosowe – Wskaźnik Wielometryczny MMI_PL;
5) ichtiofauna – wskaźnik EFI+ oraz IBI.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Wskaźniki stanu dobrego przyjęto zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym. Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie I klasy. Ponadto, dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych

przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków. Plan udrażniania korytarzy rzecznych powinien skupiać się na gatunkach kluczowych, wodach priorytetowych i etapach udrożnień, dlatego też wskazuje się cieki istotne z punktu widzenia migracji ryb dwuśrodowiskowych, dla których konieczne jest zachowanie ciągłości hydromorfologicznej. W związku z tym, dla niektórych JCWP rzecznych został wskazany uszczegółowiony cel środowiskowy, jakim jest dobry stan lub potencjał ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego.

- **dla wód podziemnych:**

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie). Celem środowiskowym jest
dobry stan chemiczny i ilościowy, zidentyfikowany przy pomocy parametrów cechujących dobry stan chemiczny
i ilościowy.

- **odstępstwa od założonych celów środowiskowych polegają na:**

Wstępnie zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów oraz ustalenie mniej rygorystycznych celów, które powinny zostać ostatecznie potwierdzone analizami presji i wpływów. Podczas wskazywania odstępstw, w pierwszej kolejności musiało zostać udowodnione wykluczenie przedłużania terminu, a następnie można było rozważyć ustalenie mniej rygorystycznych celów.

XI. Przewidywane znaczne oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

W projekcie Zmiany nr 2 Studium dokonany został podział terenów ze względu na sposób i funkcje zagospodarowania.
W celu kompleksowego ujęcia zagadnień związanych z oddziaływaniem ustaleń Zmiany nr 2 Studium na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego dokonano charakterystyki typów oddziaływań w aspekcie:

- czasowym (krótkoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- rodzaju oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- intensywności (stałe, chwilowe),
- waloryzacyjnym (pozytywne, negatywne),

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na środowisko

Środowisko jest systemem, a nie tylko zbiorem elementów. Również czynniki, które na niego oddziałują łączą się ze sobą, a skutki ich działań nie są sumą oddziaływań poszczególnych czynników. Dwa czynniki, działające jednocześnie, mogą wzajemnie potęgować swe działania, ale mogą je również łagodzić. Niestety, w większości przypadków obowiązuje ten pierwszy schemat, co wynika z faktu, iż każde negatywne działanie wpływa na zmniejszenie odporności środowiska, co prowadzi do większej wrażliwości na każdy czynnik degradujący.

Projektowane w Zmianie nr 2 Studium nowe zagospodarowanie polegające na dopuszczeniu zabudowy zagrodowej związanej z obsługą produkcji rolnej w terenach oznaczonych w studium symbolem RU-R (tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych) wpłyną na poszczególne komponenty środowiska. Możliwości jakie niesie ze sobą realizacja poszczególnych inwestycji dopuszczonych ustaleniami Zmiany nr 2 Studium, w kontekście ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, zostały przedstawione poniżej.

Wpływ planowanej zabudowy związanej z obsługą produkcji rolnej na terenach oznaczonych symbolem RU-R na środowisko

Tereny oznaczone symbolem RU-R przeznaczono w Zmianie nr 2 Studium pod tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, gdzie dopuszczono możliwość realizacji zabudowy zagrodowej związanej z obsługą produkcji rolnej. Prognozuje się, że najbardziej zauważalna ingerencja w poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego nastąpi na części terenu dotychczas niezainwestowanej. Realizacja zamierzeń Zmiany nr 2 Studium, czyli budowa obiektów kubaturowych wpłynie na zmiany wizerunkowe przestrzeni (krajobraz, rzeźba terenu) oraz zmiany lokalne takich komponentów jak: powietrze, mikroklimat, flora, fauna, wody. Przyczyn pogorszenia warunków areosanitarnych należy upatrywać we wzroście natężenia ruchu samochodowego, zwiększenia emisji niskiej i emisji hałasu oraz wzroście intensywności zabudowy w powiązaniu z uszczupleniem udziału terenów biologicznie czynnych (tereny produkcji rolnej). W wyniku zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej na rzecz powierzchni utwardzonych nastąpi modyfikacja warunków topoklimatycznych,

przejawiająca się zmianami: termicznymi (większa pojemność cieplna w stosunku do powierzchni pokrytej roślinnością, sztuczne źródła ciepła), anemometrycznymi (powstanie lokalnej cyrkulacji jako efekt oddziaływania zabudowy i podwyższenia temperatury), wilgotnościowymi (zmniejszenie retencji przypowierzchniowej i przenikania wody do przypowierzchniowych warstw gruntu), przewietrzania (niewłaściwe usytuowanie oraz znaczne gabaryty budynków mogą stanowić przeszkodę w przewietrzaniu terenu).

Generalnie pojawienie się nowych inwestycji z zakresu zabudowy oraz towarzyszącej jej komunikacji i infrastruktury technicznej (nowe źródła zanieczyszczeń) będą wpływały na poszczególne komponenty środowiska lecz przybiorą one zasięg lokalny.

W obszarze Zmiany nr 2 Studium nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na zabytki, dobra kultury i wartości materialne

Realizacja ustaleń Zmiany nr 2 Studium nie wpłynie negatywnie na zabytki, dobra kultury i wartości materialne, gdyż na terenach objętych zmianą studium nie występują obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków, obiekty uznane za pomnik historii lub tereny stanowiące park kulturowy. Ponadto na obszarze objętym granicami Zmiany nr 2 Studium nie występują stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji oraz dobra kultury współczesnej wymagające ochrony.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na powierzchnię ziemi i krajobraz

Prognozuje się, że realizacja ustaleń Zmiany nr 2 Studium z zakresu możliwości realizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy układu komunikacyjnego wpłynie na zmiany w dotychczasowym ukształtowaniu rzeźby terenu i krajobrazu. Wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych nie wpłynie radykalnie na zmiany aktualnego ukształtowania terenu. Nieuniknione jednak na obszarze opracowania będą powierzchniowe przekształcenia morfologii (niwelacje) na terenach zainwestowania kubaturowego i infrastrukturalnego. Poza tym będą miały tu miejsce geomechaniczne zniszczenia podłoża typu klepiska, place składowe. Po zakończeniu realizacji inwestycji mogą pojawiać się nowe elementy takie jak np. nasypy, skarpy, pobocza, które w przypadku złego zagospodarowania mogą spotęgować negatywny odbiór przestrzeni. Pojawienie się nowej zabudowy stanowić będzie kontynuację i uzupełnienie zabudowy. Tereny zabudowy w terenach RU-R występują bowiem przy drogach lokalnych w pobliżu już istniejącej zabudowy o charakterze związanym z obsługą produkcji rolnej. Zachowanie walorów krajobrazowych zależeć będzie przede wszystkim od rodzaju zagospodarowania poszczególnych działek, szczególnie zaś od kształtowania nowych obiektów budowlanych. Zmiana nr 2 Studium przewiduje zachowanie skupisk zieleni, a także dbałość o ład przestrzenny przy tworzeniu nowych skupisk osadniczych. Umożliwienie nowego zagospodarowania terenu objętego Zmianą nr 2 Studium daje możliwość zmiany planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie realizacji nowej zabudowy zagrodowej oraz zharmonizowanego pod względem funkcjonalnym, kompozycyjnym oraz przyrodniczym kompleksu zagospodarowana.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na zasoby naturalne

W odniesieniu do zasobów naturalnych realizacja ustaleń Zmiany nr 2 Studium nie spowoduje żadnych skutków, gdyż na analizowanym obszarze nie występują złoża zasobów naturalnych oraz ujęcia wód podziemnych. Potencjalne skażenie wód i gleb lub zniekształcenie powierzchni ziemi jest eliminowane środkami prawnymi, wynikającymi z wprowadzonych ograniczeń i zakazów obowiązujących na obszarach objętych ochroną.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na wody powierzchniowe i podziemne

Głównym zadaniem ochrony przyrodniczej warunków gruntowo-wodnych jest utrzymanie na niezmienionym poziomie stanów wód oraz ich jakości. Prognozuje się, że potencjalnie największe niebezpieczeństwo zachwiania prawidłowego funkcjonowania gospodarki wodnej będzie związane oddziaływaniem układu komunikacyjnego. Pozostałe przedsięwzięcia wskazane w ustaleniach Zmiany nr 2 Studium, w mniejszym stopniu mogą wpłynąć na stan oraz jakości wód.

O sile zagrożeń potencjalnych dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych pośrednio świadczy skład jakościowy ścieków opadowych i roztopowych z dróg i parkingów. Głównymi zanieczyszczeniami zawartymi w ściekach opadowych z dróg i parkingów są:

- zawiesiny ogólne,
- specyficzne mikrozanieczyszczenia organiczne (węglowodory alifatyczne i aromatyczne oraz WWA),
- metale ciężkie,
- chlorki, stosowane podczas zwalczania śliskości zimowej.

Największe stężenia zanieczyszczeń drogowych dotyczą spływów roztopowych, szczególnie po długim okresie zlegania śniegu oraz tzw. pierwszej fali spływu opadowego (po dłuższym okresie bezopadowym).

Realizacja przedsięwzięć z zakresu zabudowy dla potrzeb obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych ogrodniczych , w tym lokalizacji obiektów przeznaczonych do chowu i hodowli (na terenach

oznaczonych symbolem RU-R), również potencjalnie może wpłynąć na gospodarkę wodną, przy czym wachlarz możliwych ewentualnych zagrożeń wynikających z realizacji tego typu inwestycji jest mniejszy niż ten wynikający z funkcjonowania dróg i parkingów. W przypadku realizacji zabudowy może wystąpić ryzyko powstania nadzwyczajnego zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego, wynikającego z incydentalnego wprowadzenia substancji niebezpiecznych, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie budowy, do skażenia wód podziemnych, gleb i gruntów może dojść w przypadku rozlania substancji niebezpiecznych, w tym olejów, smarów itp. przez pojazdy i maszyny obsługujące plac budowy. Na etapie funkcjonowania zabudowy i obiektów przeznaczonych na chów i hodowlę zwierząt zagrożenie dla wód może wynikać z nieprawidłowo działającej gospodarki kanalizacyjnej i odpadowej, braku szczelności bezodpływowych zbiorników na ścieki lub nieprawidłowo działającej infrastruktury odpowiedzialnej za ścieki i nieczystości gospodarcze. W wyniku realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium wody podziemne mogą zostać incydentalnie zanieczyszczone w drodze infiltracji niepożądanymi spływami z terenów zabudowy lub awarii sieci kanalizacyjnej czy urządzeń produkcyjnych. Działanie to może mieć więc charakter oddziaływania bezpośredniego i krótkoterminowego.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na powstanie zagrożenia powodzią

Przy realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium nie powstanie sytuacja zagrożenia powodzią, gdyż przez obszar objęty Zmianą Studium nie przepływa żadna rzeka i wszystkie obszary objęte zmianą znajdują się poza obszarami zagrożenia powodziowego ustalonymi wg. zasad ustawy Prawo wodne.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na gleby

Gleba jako składnik środowiska wywiera zawsze bezpośredni lub pośredni wpływ na zdrowie i życie ludzi, dlatego ich ochrona przed ich zanieczyszczaniem jest tak ważną kwestią. Stan gleb na terenach zainwestowanych Zmiany nr 2 Studium uległ częściowej modyfikacji w wyniku antropopresji charakterystycznej terenom mieszkalnym. Na pozostałym obszarze – tereny niezainwestowane, realizacja ustaleń Zmiany nr 2 Studium, pociągnie za sobą zmiany w aspekcie ilościowym i jakościowym gleb. W wyniku realizacji nowej zabudowy możliwe jest jedynie zniszczenie niewielkich obszarów nowych powierzchni pokrywy glebowej. Biorąc pod uwagę zanieczyszczenia gleb związkami szkodliwymi, tj. substancjami ropopochodnymi, WWA, SOx, NOx, metalami ciężkimi – Pb, Cd, Zn, w wyniku realizacji zabudowy i infrastruktury drogowej, może nastąpić zmiana warunków chemicznych gleby. Może nastąpić ubicie gruntu na pewnych obszarach, które są przeznaczone pod nową inwestycję drogową oraz zabudowania kubaturowe. Również pod względem biologicznym należy spodziewać się zmian, m.in. przejawiających się spadkiem aktywności biologicznej gleby, na skutek pogorszenia się warunków fizyko-chemicznych oraz spadkiem liczebności pedofauny. Zanieczyszczenia ciekłe mogą przedostawać się w głąb gleby zaburzając przy tym jej strukturę. Zanieczyszczenia stałe i lotne skupiają się głównie w wierzchniej warstwie gleby, jednak pod wpływem opadów deszczowych mogą przenikać w jej głąb. Wszystkie zmiany zachodzące w strukturze gleby negatywnie wpływają na organizmy ją zamieszkujące. Skala degradacji pokrywy glebowo-roślinnej w urbanizującym się obszarze zależy nie tylko od wielkości emisji zanieczyszczeń ciekłych, stałych i gazowych, ale również od ubytku powierzchni biologicznie czynnej w obrębie każdej jednostki funkcjonalno-przestrzennej, wydzielonej w strukturze przestrzennej terenu objętego Zmianą nr 2 Studium. Przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego obszaru związane będą z wykopami pod fundamenty nowych budynków i obiektów budowlanych. Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe poprzez zajmowanie gruntów pod zabudowę kubaturową, parkingi, a także oddziaływania krótkoterminowe związane z etapem prowadzenia prac budowlanych.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na florę, faunę i różnorodność biologiczną

W wyniku pełnej realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium nastąpi zmniejszenie powierzchni terenu biologicznie czynnej na rzecz powierzchni zabudowach. Zatem część terenów zajętych obecnie przez roślinność utraci walory przyrodnicze. Na skutek realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium zwierzęta zamieszkujące obecnie wolne od zabudowy fragmenty obszaru opracowania zmienią miejsce bytowania. Możliwe, że po zakończeniu robót budowlanych i częściowym odnowieniu szaty roślinnej zatrzymywać się tu będą przedstawiciele awifauny – wszędobylskie wróble, kawki, sroki. Prace ziemne związane z budownictwem spowodują zniszczenie organizmów żyjących w środowisku glebowym. Generalnie realizacja przedsięwzięć dopuszczonych ustaleniami Zmiany nr 2 Studium odegra wpływ na zmiany aktualnego stanu biocenozy (zespół populacji organizmów roślinnych (fitocenoza), zwierzęcych (zoocenoza) i mikroorganizmów (mikrobiocenoza) danego środowiska (biotopu)). Ustalenia Zmiany nr 2 Studium, w przypadku ich pełnego wdrożenia generalnie nie powinny stworzyć w skali gminy bezpośredniego, znaczącego zagrożenia zarówno dla flory i fauny opisywanego terenu, jak i dla ludzi. Może jedynie przez wprowadzenie zabudowy związanej z obsługą produkcji rolnej w terenach oznaczonych w Zmianie nr 2 Studium symbolem RU-R o powierzchni 67.3 ha występujących w sołectwach: Brynica Mokra, Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi, przekształcić siedliska roślin i wpłynąć na migrację występujących tam gatunków zwierząt, które nie są objęte ochroną gatunkową zgodnie Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183), ze zmianą Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz.

26) oraz z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409). Zatem w wyniku realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium nastąpi lokalne bezpośrednie zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności na terenach objętym zmianami, w miejscu powstania nowych obiektów na terenach dotychczas niezabudowanych i nieuzbrojonych. Nie prognozuje się istotnych negatywnych strat w bioróżnorodności ze względu na minimalną ingerencję w dotychczasowe zagospodarowanie terenu.

Nie przewiduj

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na klimat akustyczny i stan powietrza

Określone w Zmianie nr 2 Studium nowe inwestycje staną się przyczyną zmian zachodzących w warunkach areosanitarnych obszaru Zmiany nr 2 Studium. W przypadku ogrzewania budynków poprzez indywidualne systemy ciepłownicze, potencjalnie może nastąpić wzrost tzw. „niskiej emisji" w związku z wytwarzaniem zanieczyszczeń (dwutlenku siarki, tlenków azotu, dwutlenku i tlenku węgla, pyłów, metali ciężkich), powstających w procesach spalania złej jakości paliw. Również wzrost natężenia ruchu samochodowego powoduje emisję zanieczyszczeń do atmosfery (w tym gazów oraz pyłów zawierających metale ciężkie). Przewidywane jest zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, wiążące się z funkcjonowaniem nowych terenów związanych z realizacją zabudowy zagrodowej w terenach RU-R. Zatem stan czystości powietrza może ulec minimalnej zmianie w stosunku do stanu istniejącego, ale w przypadku utrzymania standardów emisyjnych nie dojdzie do przekroczenia dopuszczalnych norm, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031, z późn. zm.). Na terenach objętych Zmianą Nr 2 Studium występuje hałas komunikacyjny oraz hałas od urządzeń i sprzętu obsługującego gospodarstwa rolne. Hałas generowany przez tereny objęte Zmianą nr 2 Studium będzie typowym hałasem związanym głównie z obsługą gospodarstw rolnych. Przed Zmianą nr 2 Studium tereny oznaczone symbolem RU-R również obsługiwane były przy użyciu ciężkiego sprzętu przewidzianego do obsługi gospodarstw rolnych. Wprowadzone zmiany nie zwiększą uciążliwości w tym zakresie. Zatem bezpośredni, ale krótkoterminowy, chwilowy oraz stały charakter może mieć dla mieszkańców uciążliwość akustyczna zawiązana z fazą budowy obiektów na poszczególnych terenach oraz z fazą eksploatacji.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na obszary chronione – w tym objęte siecią NATURA 2000

W obszarze Zmiany nr 2 Studium nie występują obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (obszary Natura 2000). Zatem nie przewiduje się negatywnego oddziaływania nowo wyznaczonych terenów związanych z obsługą produkcji rolnej na obszary Natura 2000. Ze względu na lokalizację terenów Zmiany nr 2 Studium w granicach Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu prognozuje się, że przyjęte w Zmianie nr 2 Studium nowe zagospodarowanie terenów pozwoli na zachowanie ustaleń i zakazów zawartych w Uchwale nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącej wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ustalenia Zmiany nr 2 Studium nie wpłyną na likwidację i niszczenie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, nie spowodują zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry. Wszystkie wyżej wymienione inwestycje zlokalizowane są z dala od większych cieków wodnych pozwala stwierdzić, że nie dokona się zmiana stosunków wodnych oraz ich realizacja nie przyczyni się do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych oraz nie spowoduje również likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Dodatkowo zgodnie z ustaleniami Zmiany nr 2 Studium dotyczącymi warunków zabudowy dla terenów RU-R, wielkość powierzchni biologicznie czynnej (czyli siedlisk dostępnych dla większości organizmów żywych) wynosić będzie 35 %. Zatem o 5% więcej, niż reguluje uchwała nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, aby tych terenów nie dotyczyły zakazy, o których mowa w par. 4 ust. 1 w/w uchwały.

Wpływ realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium na ludzi

Prognozuje się, że największe zagrożenia dla ludzi na obszarze Zmiany nr 2 Studium będzie stwarzała tzw. „emisja niska", czyli zanieczyszczenia związane z ogrzewaniem budynków oraz pochodzące z komunikacji. Oczywiście (w tym przypadku), prognozowanie nie uwzględniło wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnego zagrożenia. Prognozuje się jednak wzrost zanieczyszczeń związanych z „emisją niską" oraz wzrost emisji hałasu i wibracji z uwagi na nowe inwestycje . Możliwość realizacji zabudowy zagrodowej wpłynie pozytywnie na jakość życia mieszkańców, gdyż na jakość życia składa się zespół cech dotyczących uwarunkowań społecznych, środowiskowych, ekonomicznych i innych, które pozwalają na zaspokojenie potrzeb jednostki w poszczególnych dziedzinach życia. Oceniając dobro materialne jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane, bezpośrednio lub pośrednio, do zaspokojenia potrzeb ludzkich należy stwierdzić jednoznacznie, że zapisy Zmiany nr 2 Studium służą ogólnemu rozwojowi gminy, a więc wzbogaceniu dóbr materialnych przy częściowym wykorzystaniu już istniejących elementów zagospodarowania. Będą to więc w przewadze oddziaływania bezpośrednie, długotrwałe i stałe.

Na tym etapie nie jest możliwe uszczegółowienie i opisanie wszystkich możliwych skutków realizacji inwestycji dopuszczonych ustaleniami projektu studium na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego (w tym także na ludzi), z uwagi na brak przesądzenia technik, technologii jakie zostaną zastosowane podczas realizacji i eksploatacji danych przedsięwzięć oraz przesądzenia jakie konkretnie inwestycje zostaną zrealizowane. Wszelkie te informacje powinny zostać szczegółowo przeanalizowane na etapie przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć, czyli np. zawarte w raporcie oddziaływania na środowisko sporządzanym dla danego przedsięwzięcia .

Potencjalne oddziaływanie realizacji Zmiany nr 2 Studium na środowisko dla realizacji obiektów, takich jak zabudowa terenów związana z obsługą produkcji rolnej na terenach oznaczonych symbolem RU-R

Uwzględniając ustalenia Zmiany nr 2 Studium w aspekcie nowych inwestycji oraz projektowanych rozwiązań ze względu na skutki jakie one wywołają w fazie etapu budowy i eksploatacji, przedsięwzięcia będą miały charakter określony w poniższej tabeli. Przy określeniu skutków wykonywania ustaleń studium w różnych aspektach oddziaływania, wzięto pod uwagę zarówno sytuację normalnego, bezproblemowego i bezawaryjnego scenariusza realizacji i eksploatacji inwestycji, jak i możliwość zaistnienia sytuacji niebezpiecznych i awaryjnych.

Poniżej przedstawiono w postaci zestawienia tabelarycznego potencjalne oddziaływanie realizacji Zmiany nr 2 Studium na środowisko poszczególnych terenów, gdzie:

+ oznacza występowanie oddziaływania
- oznacza brak oddziaływania
1 – oddziaływanie krótkoterminowe
2 – oddziaływanie średnioterminowe
3 – oddziaływanie długoterminowe
4 – oddziaływanie stałe
5 – oddziaływanie chwilowe

Zabudowa terenów związana z obsługą produkcji rolnej na terenach RU-R

	Oddziaływania										
	Rodzaj				Czas					Przestrzeń	
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	1	2	3	4	5	lokalne	ponad lokalne
Ludzie	+	-	-	+	+	-	-	-	+	+	-
Różnorodność biologiczna	+	+	-	-	-	-	+	+	-	+	-
Rośliny	+	+	-	-	-	-	+	+	-	+	-
Zwierzęta	+	+	-	-	-	-	+	+	-	+	-
Wody	+	-	-	+	+	-	-	-	-	+	-
Powietrze	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-
Powierzchnia ziemi	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-
Zasoby naturalne	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-
Klimat/topoklimat	-	+	-	-	+	-	-	-	-	+	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-
Krajobraz	+	+	-	-	-	-	-	+	+	+	-

Dla terenów oznaczonych symbolem RU-R, charakterystyczne są następujące oddziaływania na środowisko:
- emisja zanieczyszczeń do atmosfery (ogrzewanie oraz wprowadzanie spalin)
- wytwarzanie ścieków i odpadów komunalnych
- hałas

- zmiany powierzchni ziemi, roślinności i krajobrazu.

Cały teren wchodzący w obszar Zmiany nr 2 studium obejmuje powierzchnię ok. 67,3ha.
Tereny objęte Zmianą nr 2 Studium to głównie tereny upraw rolnych lub tereny niezagospodarowane. Bilans powierzchni tych terenów nie ulegnie zmianie, gdyż nadal po dopuszczeniu zabudowy zagrodowej w terenach dla potrzeb produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych pozostaną one terenami rolnymi.
Zmianie ulegnie jedynie dopuszczalny sposób zagospodarowania tych terenów poprzez możliwość lokalizacji zabudowy zagrodowej w granicach terenu RU-R wskazanych na załączniku do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany nr 2 Studium (w sołectwach: Brynica Mokra, Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi).

XII Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (Natura 2000) oraz integralność tego obszaru.

XII.1 Rozwiązania łagodzące i kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko

Zmiana nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice zawiera zapisy łagodzące prognozowane ujemne skutki rozwoju cywilizacyjnego na obszarze gminy. Poniżej przedstawiono proponowane metody ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko inwestycji ujętych w Zmianie Studium.

Typy oddziaływań	Działania łagodzące
przekształcenia powierzchni ziemi oraz jej fizycznych i chemicznych właściwości	1. określenie parametrów i wskaźników urbanistycznych nakładających ograniczenia w ingerencji w krajobraz oraz powierzchnię biologicznie czynną 2. ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji
zanieczyszczenia wód i gleby	3. zaopatrzenie w wodę z istniejącej lub projektowanej sieci wodociągowej 4. w zakresie odprowadzania ścieków docelowo zakłada się budowę sieci kanalizacyjnej dla wszystkich terenów położonych w obszarze skoncentrowanej zabudowy 5. w zakresie odprowadzenia wód opadowych dla zabudowy zagrodowej zakłada się powierzchniowe odprowadzenie wód opadowych. Dla terenów utwardzonych takich jak parkingi place składowe o powierzchni przekraczających 0,1 ha należy instalować odpowiednie urządzenia oczyszczające wody opadowe 6. na obszarach zabudowy zagrodowej z uwagi na rozproszony charakter zabudowy należy dążyć do zagospodarowania wód deszczowych w obrębie posesji, a powstały nadmiar odprowadzić do przydrożnych rowów 7. przy realizacji inwestycji należy mieć na uwadze Uchwałę Nr 92 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r w sprawie przyjęcia „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborom wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030”
klimat akustyczny	8. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112, z późn. zm.) wprowadzono dopuszczalny poziom hałasu jak dla zabudowy zagrodowej
stan areosanitarny	9. zakłada się zaopatrzenie w ciepło dla terenów objętych Zmianą nr 2 Studium z indywidualnych źródeł ciepła paliwem węglowym, olejowym, peletami i innymi dostępnymi paliwami ekologicznymi 10 zakłada się stosowanie priorytetów dla technologii niskoemisyjnych oraz systemów grzewczych nie opartych na spalaniu paliw stałych.

Zgodnie z ustaleniami Zmiany nr 2 Studium dotyczącymi warunków zabudowy dla zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oznaczonych symbolem RU-R oraz dopuszczonej w tych obszarach zabudowy zagrodowej ,wielkość powierzchni biologicznie czynnej (czyli siedlisk dostępnych dla większości organizmów żywych) wynosić będzie 35%. Zatem więcej, niż reguluje uchwała nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, aby tych terenów nie dotyczyły zakazy, o których mowa w par. 4 ust. 1 w/w uchwały. Ponadto po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko zmian wprowadzonych w Zmianie nr 2 Studium nie wykazano znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody przedmiotowego obszaru chronionego krajobrazu.

W obszarze Zmiany nr 2 Studium nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi. W związku z powyższym prognozuje się, że nie nastąpi znacząco negatywy wpływ na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Wprowadzenie zakazu realizacji tego typu przedsięwzięć przeciwdziała wystąpieniu znacząco negatywnych oddziaływań w stosunku do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

Generalnie ustalenia Zmiany nr 2 Studium w zakresie dotyczącym usytuowania nowych przedsięwzięć, pozwalają na zachowanie istniejących śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan wrzosowisk, muraw, utrzymują ciągłość i trwałość ekosystemów leśnych oraz korytarzy ekologicznych, zapewniają ochronę stanowisk chronionych roślin i zwierząt. W wyniku realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium nastąpi jedynie miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej, w wyniku zajęcia terenu pod zabudowę.

W związku z powyższym prognozuje się, że ustalenia Zmiany nr 2 Studium nie będą miały wpływu na funkcjonowanie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszar Chronionego Krajobrazu.

W przypadku pojawienia się na obszarze objętym zmianą studium gatunku chronionego, od zakazów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183), ze zmianą Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 26), w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408) możliwe jest uzyskanie odstępstwa zgodnie z art. 56 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614).

XII.2 Rozwiązania alternatywne

Przewidywana w projekcie Zmiany nr 2 Studium intensyfikacja zagospodarowania terenów poprzez dpouszczenie zabudowy zagrodowej w terenach zabudowy dla potrzeb produkcji i usług związanych z obsługą produkcji rolnej 9 RU-R) , jest funkcją społecznie uzasadnioną. Wprowadzone zmiany zostały poprzedzone szczegółowymi analizami.

Nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych dla przedstawionych w projekcie uznając wprowadzone zmiany jako optymalne.

XIII Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje ocenę skutków dla środowiska realizacji ustaleń Zmiany nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice.

Przedmiotem dokumentu Zmiany nr 2 Studium jest dopuszczenie nowych warunków zagospodarowania dla części obszarów gminy, w związku ze składanymi wnioskami mieszkańców gminy dla:

- terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych (oznaczonych symbolem RU-R o łącznej powierzchni 67,3 ha) w granicach wskazanych na załączniku do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany nr 2 Studium (w sołectwach: Brynica Mokra, Caców, Cierno - Żabieniec, Deszno, Nowa Wieś, Trzciniec, Warzyn Pierwszy i Warzyn Drugi) przez dopuszczenie zabudowy zagrodowej w terenach RU-R.

Obszary objęte Zmianą nr 2 Studium poza miejscowościami Deszno, Trzciniec i Zagórze znajdują się w granicach Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W obszarze Zmiany nr 2 Studium nie występują fragmenty obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (obszary Natura 2000).

W terenach objętych Zmianą nr 2 Studium nie występują pomniki przyrody, zespoły i obiekty zabytkowe stanowiące dobra kultury objęte ustawową ochroną prawną lub strefy zamknięte.

Na terenach objętych Zmianą nr 2 Studium nie występują osuwiska ani tereny zagrożone powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

Tereny objęte Zmianą nr 2 Studium to tereny obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych. Tereny dopuszczone do nowej zabudowy zagrodowej w obszarach oznaczonych w zmianie studium symbolem RU-R to tereny posiadające istniejącą bądź projektowaną sieć infrastruktury technicznej; dotyczy to sieci wodociągowej, energetycznej, kanalizacyjnej. Wszystkie tereny posiadają dostęp do dróg publicznych bezpośrednio lub za pośrednictwem istniejących dróg wewnętrznych.

Dla nowych terenów zabudowy występujących w obszarach o symbolu RU-R przewiduje się stosowanie parametrów zagospodarowania i zabudowy analogicznych jak dla pozostałego terenu gminy. Warunki zaopatrzenia w energię, wodę z istniejących sieci infrastrukturalnych. Sposób gospodarki odpadami w systemie zorganizowanym z uwzględnieniem zasad segregacji śmieci, ich odzysku oraz recyklingu zgodnie z zasadami ustalonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Nagłowice.

W obszarze objętym Zmianą nr 2 Studium nie występują tereny wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji. Nowe formy zagospodarowania nie wymagają wyznaczenia stref ochronnych. Wprowadzenie nowych form zagospodarowania nie wymagało będzie na etapie opracowania miejscowych planów dokonania zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne oraz gruntów leśnych na cele nieleśne.

Przyjęte w Zmianie nr 2 Studium rozwiązania zapewniają ochronę istniejącego środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Zmiana nr 2 Studium została podjęta w celu umożliwienia realizacji nowych inwestycji istotnych dla tych mieszkańców gminy Nagłowice, którzy planują realizację zabudowy zagrodowej. Generalnie wprowadzone zmiany dotyczą możliwość zabudowy zagrodowej w terenach dla potrzeb obsługi gospodarstw rolnych, hodowlanych, ogrodniczych w terenach oznaczonych w Zmianie nr 2 Studium symbolem RU-R o powierzchni 67,3 ha.

Zapisy Zmiany nr 2 Studium nie zmieniają dotychczasowego charakteru zagospodarowania typowego dla gminy Nagłowice.

Realizacja ustaleń Zmiany nr 2 Studium nie doprowadzi do istotnych przekształceń aktualnego stanu komponentów środowiska: powierzchni ziemi, wód, klimatu oraz stanu aerosanitarnego. Takie zmiany występowały będą jedynie w niewielkim zakresie i nie będą miały wpływu na ogólny stan środowiska w gminie Nagłowice.

Ustalenia Zmiany nr 2 Studium są spójne z dotychczas obowiązującym dokumentem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice oraz zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie.

Gmina Nagłowice zlokalizowana jest w południowej części Polski, brak jest zatem przesłanek dotyczących analizy transgranicznego oddziaływania na środowisko rozwiązań przyjętych w przedmiotowej zmianie studium.

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w Zmianie nr 2 Studium oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń środowiska zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem Zmiany nr 2 Studium jak i terenów sąsiednich.

Generalnie wprowadzone zmiany do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nagłowice służyć będą dalszemu zrównoważonemu rozwojowi gminy, poprawie jakości życia mieszkańców z równoczesnym poszanowaniem istniejącego środowiska przyrodniczego.